

Commissie Dierenwelzijn – ethiek en Wetgeving

Houderijrichtlijnen **Cluster 8a**

Duiven en tortels

Familie Columbidae (1)

2021

Document 2021 DE&W 48

© 2021 [Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers](#)

De NBvV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de teksten van deze monografie of de toepassing van de adviezen.

Printed on demand:

Bondsbureau [Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers](#)
Bergen op Zoom

Op het voorblad: de Rotsduif
Tekening van John Gould

Inleiding

Eén van de pijlers van de Missie van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is:
Het bevorderen van een kennis- en informatieoverdracht naar haar leden toe, waardoor zij in staat kunnen zijn hun vogels hobbymatig en duurzaam te houden, met in achtneming van de normen en waarden op het gebied van de gezondheid en het welzijn van hun vogels.

De basiskennis die nodig is op een verantwoorde wijze kooi- en volièrevogels te houden is verwoord in het "Handboek Vogelverzorging" geschreven door de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers.
ISBN 978-90-582129-5-5.

Aanvullend op het Handboek Vogelverzorging zijn en worden voor veel vogelsoorten "Houderijrichtlijnen" geschreven.

Op basis van de praktijkervaringen van fokkers wordt extra aandacht besteed aan de huisvesting- en verzorgingsnormen die specifiek van toepassing zijn voor de beschreven vogelsoort.

Ook het verloop van het broedseizoen wordt beschreven.

De beschreven vogelsoorten zijn opgedeeld in clusters.

Deze indeling is afgeleid van de indeling in groepen zoals die in de avicultuur gebruikt worden.

Iedere cluster is ingericht in een vermelding van de orde, familie, geslacht en soort in een alfabetische volgorde van de wetenschappelijke namen.

In de praktijk is het vaak gewenst dat een vogelliefhebber bij het aanschaffen van een nog niet eerder gehouden vogelsoort, vooraf zo volledig mogelijk wordt geïnformeerd over de specifieke kennis die nodig is om op een verantwoorde wijze de vogelsoort te houden en of er mee te fokken.

Een houderijrichtlijn is hiervoor een goede informatiebron.

Alle verschenen houderijrichtlijnen zijn opgedeeld in clusters, beschikbaar op de website van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. www.nbv.nl

Onlosmakelijk verbonden met houderijrichtlijnen zijn huisvestingsrichtlijnen.

In bijlage A is een huisvestingsmatrix opgenomen voor vogelsoorten die behoren tot Cluster 8a.

Voorjaar 2020

Gereviseerd augustus 2021

Commissie Dierenwelzijn, -ethiek en Wetgeving NBvV

Afdeling Educatie en kennisoverdracht.

Henk van der Wal

Jan de Bruine

Inhoudsopgave cluster 8a

Tropische duiven

Orde Columbiformes = duifachtigen

Algemene houderijrichtlijn voor uitheemse duivensoorten		5
Familie Columbidae = duiven en tortels		
Geslacht Chacophaps		
Chalcophaps indica indica	Groenvleugelduif	12
Geslacht Columba		
Columba livia livia	Rotsduif	18
Geslacht Columbina		
Columbina cruziana	Peruduifje	24
Columbina talpacoti talpacoti	Talpacoti duifje	30
Geslacht Ducula		
Ducula bicolor bicolor	Tweekleurige Muskaatduif	36
Ducula luctuosa	Witte Muskaatduif	42
Geslacht Gallicolumba		
Gallicolumba rufigula rufigula	Goudborstgrondduif	48
Gallicolumba tristigmata tristigmata	Celebes grondduif	54
Geslacht Geopelia		
Geopelia cuneata	Diamandduif, incl. kleurmutaties	60
Geopelia placida placida	Goulds Zebraduif of Vredesduifje incl. kleurmutaties	66
Geslacht Geophaps		
Geophaps plumifera plumifera	Kuifkwartelduif	72
Geslacht Geotrygon		
Geotrygon montana	Rode Grondduif	78
Geotrygon versicolor	Jamaica Grondduif	84
Geslacht Goura		
Goura victoria victoria	Victoria kroonduif	90
Geslacht Leptotila		
Leptotila plumbeiceps plumbeiceps	Grijskopduif	96
Geslacht Metriopelia		
Metriopelia ceciliae ceciliae	Brilduifje	102
Bijlage A:		
Huisvestigingsmatrix voor vogelsoorten, opgenomen in cluster 8a		108

Algemene houderijrichtlijn

Uitheemse duiven

Clusters 8a

Doel van de algemene houderijrichtlijn voor uitheemse duiven

Het doel van deze algemene houderijrichtlijn is het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met deze groep vogels die wordt gerekend tot de volière- en kooivogels. Dit vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze groep vogels gewaarborgd is als zij in een beschermde omgeving en een gecontroleerd milieu worden gehouden. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het soort eigen gedrag, het in stand houden van een goede welzijn en gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Verklaring NBvV code.

De gebruikte code is opgebouwd op basis van het NBvV vraagprogramma 2020 t/m 2024. De lettercode b.v. G heeft betrekking op de sectie waarin de vogelsoort is ingedeeld. De dan volgende cijfercode geeft met de eerste twee cijfers aan in welke groep de vogel is ingedeeld en de dan volgende cijfers geven aan wat het volgnummer in de groep is. Soms zijn de man en de pop in opeenvolgende volgnummers aangegeven.

Soortspecifieke houderijrichtlijnen.

Naast deze algemene houderijrichtlijn zijn voor meerdere soorten afzonderlijke houderijrichtlijnen geschreven.

Deze zijn verzameld in het document Houderijrichtlijnen Cluster 8a en Cluster 8b. Documentnummers 2021 DE&W 48 en 2021 DE&W 49.

Taxonomie

In cluster 8a t/m 8b zijn alleen de families en geslachten opgenomen van aantoonbaar in Nederland gehouden vogels waarvoor houderijrichtlijnen beschikbaar zijn en die behoren tot de Orde Columbiformes, Familie Columbidae

Cluster 8a

Familie	Geslacht	Soort
Columbidae	Chalcophaps	1 soort
	Columba	1 soort
	Columbina	2 soorten
	Ducula	2 soorten
	Gallicolumba	2 soorten
	Geopelia	2 soorten
	Geophaps	1 soort
	Geotrygon	2 soorten

Goura	1 soort
Leptotila	1 soort
Metriopelia	1 soort

Cluster 8b

Ocyphaps	1 soort
Oena	1 soort
Ptilinopus	4 soorten
Spilopelia	1 soort
Streptopelia	1 soort
Treron	3 soorten
Turtur	5 soorten
Zenaida	1 soort

Land van herkomst

Uitheemse duiven komen voor in verschillende werelddelen
Dit wordt in de afzonderlijke houderijrichtlijnen aangegeven.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoorten is toegelaten:

- onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List

De status op de IUCN Red List of Threatened Species geeft de mate van bedreiging op het voortbestaan van een vogelsoort aan. De gradaties die daarbij worden onderscheiden zijn uitgestorven (EX), uitgestorven in het wild (EW), kritiek = ernstig bedreigd (CR), bedreigd (EN), kwetsbaar (VU), gevoelig (NT), van bescherming afhankelijk (CD), niet bedreigd = veilig (LC).

Het is sterk afhankelijk van de soort welke gradatie van toepassing is.

De van toepassing zijnde status moet per soort vastgesteld worden en staat vermeld op de houderijrichtlijn van een beschreven soort.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Als vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, het groot brengen van de nakomelingen, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de gewone gedragingen¹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een uitheemse duivensoort lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij duiven bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij duiven kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

De duiven zijn gevoelig voor coccidiose (ESB3-kuur), wormen (elke 2 maanden een wormkuur) en “het geel” (een mijt in de krop van de oudervogel, kan dodelijk zijn voor de jongen).

Beschikbare medicijnen worden verkregen via de dieren arts.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor uitheemse duiven.

Duiven moeten ondergebracht worden in betrekkelijke grote voliëres die voorzien zijn van voldoende beplanting waaronder ze zich wat kunnen verschuilen.

Een volière van 5 x 5 m biedt een goede huisvesting.

Ook kunnen ze ondergebracht worden in vluchten van tenminste 4 m. lang en ca. 60 cm. breed.

De hoogte van een volière of vlucht moet tenminste 2 m. bedragen.

De volière of vlucht moet deels overdekt zijn. Aansluitend aan een volière of vlucht moet een nachthok aangebracht zijn waarin de duifjes droog en beschut de nacht kunnen doorbrengen.

Ook het voer moet bij voorkeur in dit nachthok worden verstrekt.

Duiven verblijven het liefst buiten. We hebben als vogelliefhebber dan geen invloed op de temperatuur en de luchtvochtigheid.

In het nachthok is deze luchtvochtigheid het meest ideaal bij een waarde van 50 – 70%.

¹ Cie DE&W NBvV, *Monografie “Het communiceren met kooi- en volièrevogels”*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

Uitheemse duiven zijn niet altijd winterhard en moeten bij voorkeur vorstvrij overwinteren. Dit is het beste mogelijk in een verwarmde binnenruimte waarin tenminste 10 tot 11 uur dag- of kustlicht aanwezig is en de temperatuur niet beneden de 15° C. komt.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor uitheemse duiven is aanvullend onderstaand van toepassing:

In een grote volière kunnen meerdere duivinnen en doffers worden ondergebracht.

Maar in het broedseizoen ontstaat rivaliteit, ook tussen de ouderdieren.

Er zijn agressieve soorten als de Australische Kuifduif en de Kopernekduif alsmede de Guineaduif, die niet samen met een andere duivensoort gehouden kunnen worden.

Het fokken met uitheemse duiven.

Uitheemse duiven zijn na een jaar broedrijp.

Het broedseizoen start bij voorkeur in het voorjaar of in de zomer.

Als broedgelegenheid voldoet een houten kistje met een bodemmaat van 15 x 20 cm, waarbij de wanden 8 cm. hoog zijn.

Het nest wordt wat slordig gemaakt. Om de eieren enige bescherming te bieden, is het aan te bevelen vilt of vloerbedekking op de bodem van het houten kistje te leggen.

Hierop wordt door de vogels een nest gemaakt van berkentakjes.

Per broedronde worden twee olijfgroene eieren gelegd. Bij de duiven die twee eieren leggen bestaat het broedsel meestal uit een doffer en een duivin. Een enkele keer zijn de jongen van hetzelfde geslacht.

De duiven broeden beurtelings zelf de eieren uit.

In sommige gevallen kunnen 3 broedrondes doorlopen worden.

's Nachts en in de ochtend broedt de duivin. In de middag broedt de doffer.

Na een broedtijd van 17 dagen komen de eieren uit.

De jongen wordt door beide ouders groot gebracht. Het voer van het jong bestaat gedurende een aantal weken uit "melk" uit de krop.

In de periode tot aan de jeugdruï groeit het jong goed op. Bij deze duiven is geen sprake van een opvallend sterftcijfer in die periode.

De in het voorjaar en in de zomer geboren jongen komen vlot door de rui.

Als de jonge vogels in het najaar zijn geboren, wil het wel gebeuren dat de rui stopt en in het voorjaar daarop weer doorgaat.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De uitheemse duif is in het algemeen een zaadetende duif.

Het basisvoer voor vogels in de volière bestaat uit veel oliehoudende zaden, gebroken mais, hennep en witzaad.

Daarnaast eet een duif ook graag fijn gesneden appel en groenvoer (andijvie, spinazie).

Ze zijn dol op wat kleine slakjes, mierenpoppen, bessen, universeelvoer met gedroogde rozijnen en larven.

Als zachtvoer wordt eivoer en universeelvoer verstrekt zoals dat door diverse fabrikanten wordt aangeboden. In het najaar ook vuurdoorn – en vlierbessen.

De duivensoorten die ondergebracht zijn in het geslacht *Ducula* (cluster 8a) en *Treron* (cluster 8b) zijn vruchtenetende duiven

Het basisvoer bestaat voor deze duiven uit pellets T16 van Nutribird, vruchtenpaté, fruit en bessen

Daarnaast eet de vruchtenduif ook graag fijn gesneden appel en groenvoer (andijvie, spinazie).

Ze nemen ook universeelvoer met gedroogde rozijnen en larven op.

Als zachtvoer wordt eivoer en universeelvoer verstrekt zoals dat door diverse fabrikanten wordt aangeboden.

Alle duivensoorten krijgen eenmaal per week Multi vitamines in het drinkwater.

In de herfst en de winter 1x per week levertraan door het zaad.

Daarnaast kunnen ze beschikken over biergist en mineralen met houtskool en roodsteen.

Ook is maagkiesel en grit ruim beschikbaar.

Deze voedingssupplementen worden verstrekt om het gebrek aan zonlicht te compenseren.

In de volières en vluchten wordt regelmatig badwater geplaatst in open schalen.

Ze genieten liever van een regenbui.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Uitheemse duiven die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Ze zijn door hun grootte niet geschikt om ze in een kleine kooi te trainen voor een tentoonstelling.

Zo kort mogelijk voor het inbrengen worden de ingeschreven vogels uitgevangen en in een kartonnen doos naar de tentoonstellingzaal gebracht. Daar wordt de vogel, zonder deze aan te raken, vrij gelaten in een kleine klapkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières wordt gehouden, tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pooring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat verschilt per soort.

In de houderijrichtlijn per duivensoort wordt deze ringmaat afzonderlijk aangegeven.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de uitheemse duif niet verplicht,

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van uitheemse duiven als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij uitheemse duiven is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of uitheemse duiven enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze algemene houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Gerhard Rosier, *Die Wildtauben der Erde*, Hannover, Uitg. M en H Schaper Alfeld, ISBN 3794401840

Matthew M. Vriends, Ph.D., *Doves, a Complete Pet Owner's Manual*, ISBN 081018559

Alois Munst en Josef Wolters, *Tauben, der Arten der Wildtauben*, Uitg. Josef Wolters, ISBN 3980150429

Will Silkens. *Colombina, Wild Pigeons and Doves*, ISBN 9080763411 (zonder tekst).

Links.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke Houderijrichtlijn Groenvleugelduif

2021, versie 1.2
NBvV code P. 34. 006.007

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Colombiformes = duifachtigen
Familie: Colombidae = duiven
Geslacht: Chalcophaps

Soort: **Chalcophaps indica indica**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn acht ondersoorten:

Land van herkomst:

Bangladesh; Bhutan; Brunei Darussalam; Cambodja; China; Christmas Island; HongKong; India; Indonesië; Japan; Lao Democratische Volksrepubliek; Maleisië; Myanmar; Nepal; Filippijnen; Singapore; Sri Lanka; Taiwan, Provincie China; Thailand; Viet Nam.

Oorspronkelijk biotoop:

Regenwouden en vochtige laaglanden, in bomen en struiken.

Beschrijving vogel:

De Groenvleugelduif heeft als synoniem: Smaragdduif.

De duif is ca. 25 cm groot, er is verschil in de kleurruiting tussen de doffer en de duivin.

De doffer:

De snavel is lang, spits en oranjerood van kleur. De oogring is lichtbruin, de iris is bruinrood met een zwarte pupil.

Het voorhoofd is grijs wit en loopt door via de wenkbrauwstreep naar de nek. De kopkleur is lichtblauw. De bovenrug is glanzend groen, de onderrug is grauwwaars met twee overlange grijze banen. De stuit is grauwwaars. De hals, borst en flanken zijn warm bruin. De buik en het onderlichaam zijn grauwer van kleur.

De vleugeldekkers zijn glanzend groen. De vleugelpennen zijn zwart grijs. Op de vleugelbochten bevindt zich een wit veerveld. De staart is kort. De middelste staartpennen zijn zwart bruin, de buitenste staartpennen zijn grijs met een donkere omzoming. De pootkleur is rood met lichte nagels.

De duivin:

De duivin is iets kleiner van bouw. Ze mist de witte schouderbogen en de witte wenkbrauwstreep. De borst en buik zijn doffer van kleur.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Groenvleugelduif**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen² van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

² Cie DE&W NBvV, *Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels"*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Groenvleugelduif lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij duiven bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij duiven kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

De duiven zijn gevoelig voor coccidiose (ESB3-kuur), wormen (elke 2 maanden een wormkuur) en “het geel” (een mijt in de krop van de oudervogel, kan dodelijk zijn voor de jongen).

Beschikbare medicijnen worden verkregen via de dierenarts.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze onder auspiciën van de NBvV in 2016 is uitgegeven.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Groenvleugelduif.

Groenvleugelduiven moeten ondergebracht worden in betrekkelijke grote volières die voorzien zijn van voldoende beplanting waaronder ze zich wat kunnen verschuilen.

Een volière van bijvoorbeeld 5 x 5 m biedt een goede huisvesting.

Ook kunnen ze ondergebracht worden in vluchten van bijvoorbeeld 3m. lang en ca. 60 cm. breed.

De hoogte van een volière of vlucht moet tenminste 2 m. bedragen.

De volière of vlucht moet deels overdekt zijn. Aansluitend aan een volière of vlucht moet een nachthok aangebracht zijn waarin de duiven droog en beschut de nacht kunnen doorbrengen.

Ook het voer moet bij voorkeur in dit nachthok worden verstrekt.

Duiven verblijven het liefst buiten. We hebben als vogelliefhebber dan geen invloed op de temperatuur en de luchtvochtigheid.

In het nachthok is deze luchtvochtigheid het meest ideaal bij een waarde van 50 – 70%.

Groenvleugelduiven zijn min of meer winterhard en moeten eigenlijk vorstvrij overwinteren.

Dit is het beste mogelijk in een verwarmde binnenruimte waarin tenminste 10 tot 11 uur dag- of kunstlicht aanwezig is.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Groenvleugelduif is aanvullend onderstaand van toepassing:

In een grote volière kunnen meerdere duivinnen en doffers worden ondergebracht.

Maar in het broedseizoen ontstaat rivaliteit, ook tussen de ouderdieren. Er zijn agressieve soorten als de Australische Kuifduif en de Kopernekduif alsmede de Guineaduij, die niet samen met een andere duivensoort gehouden kunnen worden.

Het fokken met de Groenvleugelduif.

De Groenvleugelduif is na een jaar broedrijp.

Het broedseizoen start bij voorkeur in het voorjaar of in de zomer.

Als broedgelegenheid voldoet een houten kistje met een bodemmaat van 15 x 20 cm, waarbij de wanden 8 cm. hoog zijn.

Het nest wordt wat slordig gemaakt. Om de eieren enige bescherming te bieden, is het aan te bevelen vilt of vloerbedekking op de bodem van het houten kistje te leggen.

Hierop wordt door de vogels een nest gemaakt van berkentakjes.

Per broedronde worden twee eieren gelegd. In sommige gevallen kunnen 3 broedrondes doorlopen worden.

De ouderdieren broeden om beurten.

's Nachts en in de ochtend broedt de duivin . In de middag broedt de doffer.

Na een broedtijd van 14 dagen komen de eieren uit.

De jongen worden door beide ouders groot gebracht. Het voer van het jong bestaat gedurende een aantal weken uit "melk" uit de krop.

In de periode tot aan de jeugdruï groeit de jonge duiven goed op. Bij deze duiven is geen sprake van een opvallend sterftcijfer in die periode.

De in het voorjaar en in de zomer geboren jongen komen vlot door de rui.

Als de jonge vogel in het najaar is geboren, wil het wel gebeuren dat de rui stopt en in het voorjaar daarop weer doorgaat.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juli 1997, blz. 250 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, dec. 1980, blz.534 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, mei 1989, blz. 224 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juli 2007, blz. 241

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Groenvleugelduif is een zaadetende duif.

Het basisvoer bestaat uit een standaard tortelduiven voer, vermengd met 1/3 kanariezaad.

Daarnaast eet de Groenvleugelduif ook graag fijn gesneden appel en groenvoer (andijvie, spinazie).

Ze zijn dol op wat meelwormen, universeelvoer met gedroogde rozijnen en larven.

Als zachtvoer wordt eivoer en universeelvoer verstrekt zoals dat door diverse fabrikanten wordt aangeboden. In het najaar ook vuurdoorn – en vlierbessen.

In het broedseizoen kan ook levertraan of tarwekiemolie worden gegeven waarbij deze worden bestrooid met biergist.

De duiven krijgen eenmaal per week multivitaminen in het drinkwater.

In de herfst en de winter 1x per week levertraan door het zaad.

Daarnaast kunnen ze beschikken over biergist en mineralen met houtskool en roodsteen.

Ook is maagkiesel en grit ruim beschikbaar.

Deze voedingssupplementen worden verstrekt om het gebrek aan zonlicht te compenseren.

In de volières en vluchten wordt regelmatig badwater geplaatst in open schalen.

Ze genieten liever van een regenbui.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling

Groenvleugelduiven die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Ze zijn door hun grootte niet geschikt om ze in een kleine kooi te trainen voor een tentoonstelling.

Zo kort mogelijk voor het inbrengen worden de ingeschreven vogels uitgevangen en in een kartonnen doos naar de tentoonstellingzaal gebracht. Daar wordt de vogel, zonder deze aan te raken, vrij gelaten in een grote klapkooi.

Identificatie en registratie

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Groenvleugelduif is 5,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Groenvleugelduif niet verplicht

Aanschaf

De aanschaf van Groenvleugelduiven als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE

Bij de Groenvleugelduif is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Groenvleugelduiven enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, –ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Wels Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Gerhard Rosier, *Die Wildtauben der Erde*, Hannover, Uitg. M en H Schaper Alfeld, ISBN 3794401840

Matthew M. Vriends, Ph.D., *Doves, a Complete Pet Owner's Manual*, ISBN 081018559

Alois Munst en Josef Wolters, *Tauben, der Arten der Wildtauben*, Uitg. Josef Wolters, ISBN 3980150429

Will Silkens. *Colombina, Wild Pigeons and Doves*, ISBN 9080763411 (zonder tekst).

Links.

BirdLife International. 2014. *chalcophaps indica*. De IUCN Rode Lijst van Bedreigde Soorten 2014: e.T22725538A40740870. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.dfkp.nl

Specifieke houderijrichtlijn Rotsduif

2021, versie 1.2

NBvV code P. 34. 004.020

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Columbiformes = duifachtigen
Familie: Columbidae = duiven en tortels
Geslacht: Columba

Soort: **Columba livia livia**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn 11 ondersoorten afhankelijk van het land van herkomst

Land van herkomst:

Middellandse zee gebied, Spanje, Portugal

Oorspronkelijk biotoop:

Beschrijving vogel:

De Rotsduif wordt beschouwd als de stamvader van alle huidige tamme duiven

De Rotsduif heeft een grootte van 31 – 34 cm.

Er is geen kleurverschil tussen de doffer en duivin.

De snavel is donker met een witte vlezige washuid rond de neusgaten. Om het oog bevindt zich een rode oogring.

De kopbevedering is donkergrijs en dit loopt door in de hals. De zijkanten van de hals laten een glanzende groene en paarse kleur zien.

De rug, borst en onderlichaam zijn licht grijs . De stuit is wit. De vleugels hebben twee donkere vleugelstrepen. De staart is kort en breed, donkergrijs met een zwarte eindband.

De onderstaart dekveren zijn wit.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerking:

De Rotsduif staat op de CITES appendix I en op de Europese soortenlijst bijlage A. Daarnaast staat de Rotsduif op bijlage X. Deze bijlage komt niet voor in de basisverordening, maar in een uitvoeringsverordening EU nr. 865/2006, art. 62.1, blz. 36.

De plaatsing op bijlage X geeft aan dat de vogelsoort zoveel in de avicultuur wordt gefokt dat er vrijwel geen wilde exemplaren meer worden verhandeld.

De Rotsduif is geplaatst op bijlage IIA van de Vogelrichtlijn.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Rotsduif**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen³ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

³ Cie DE&W NBvV, *Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels"*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Rotsduif lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij duiven bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij duiven kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

De duiven zijn gevoelig voor coccidiose, wormen en “het geel” (een mijt in de krop van de oudervogel), kan dodelijk zijn voor de jongen.

Beschikbare medicijnen worden verkregen via de dierenarts.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Rotsduif.

Rotsduiven kunnen ondergebracht worden in kooien, voliëres of vluchten.

Een ruime volière op een zonnige plaats en beplant met struiken is uiteraard de ideale ruimte.

Een vlucht met afmetingen van 250x90 x200 (lxbxh) is een goede huisvesting. De duiven kunnen per koppel wel ondergebracht worden in een kooi van 80x40x40 (lxdxh).

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij voorkeur ook kunnen beschikken over een nachtverblijf dat droog, tocht en vorstvrij is en waarin de luchtvochtigheid ca. 60% bedraagt.

Voor de duiven is het aan te bevelen deze in de herfst en winter de beschikking te geven over een verwarmd nachthok waarin de temperatuur niet beneden de 12° C. komt.

Belangrijk is dat voliëres of vluchten geheel of gedeeltelijk afgeschermd worden tegen de regen.

Duiven hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Normale TL buizen voldoen aan deze specificatie.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Rotsduif is aanvullend onderstaand van toepassing:

Als andere vogelsoorten in de volière zijn ondergebracht zal de rotsduif niet gemakkelijk tot broeden komen.

Het fokken met de Rotsduif.

De Rotsduif is na twee jaar broedrijp.

Het broedseizoen start, als buiten wordt gebroed, vanaf maart/april.

Als broedgelegenheid voldoet een duiven nestschaal die op een plank is geplaatst.

Met wat takjes maken de vogels daar zelf een nest in. Ook kan een houten kistje met een bodem van 10x15 en een hoogte van 6 cm goed als nestbakje dienen. Met cocosvezel en droog gras maken de duiven daar zelf wel een nestje in. Soms broeden de vogels op de grond.

De duiven kunnen wel drie broedronden doen in een seizoen.

Per broedronde worden twee eieren gelegd. Bij de duiven die twee eieren leggen bestaat het broedsel meestal uit een doffer en een duivin. Een enkele keer zijn de jongen van hetzelfde geslacht.

De duiven broeden beurtelings zelf de eieren uit.

Na een broedtijd van 16 - 18 dagen komen de eieren uit.

De jongen worden door beide ouders groot gebracht. Het voer van het jong bestaat gedurende een aantal weken uit "kropmelk".

De jongen lijken op de duivin, maar zodra er één wit veertje in de borst verschijnt, is het een doffer.

In de periode tot aan de jeugdruï groeien de jongen goed op.

Inventarisatie fokverslagen.

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Rotsduif is een zaadetende duif.

Het basisvoer bestaat uit een standaard zaadmengeling voor duiven.

Daarnaast eet de Rotsduif ook graag fijn gesneden appel en groenvoer (andijvie, spinazie). Als zachtvoer wordt eivoer en universeelvoer verstrekt zoals dat door diverse fabrikanten wordt aangeboden. Hiervan wordt maar weinig opgenomen.

De jonge vogels krijgen zodra ze zelf gaan eten een periode fazanten opfokvoer.

De duiven krijgen in de herfst en de winter af en toe levertraan door het zaad en multivitaminen door het drinkwater.

Daarnaast kunnen ze beschikken over biergist en mineralen met houtskool en roodsteen. Ook is maagkiesel, kalk en grit ruim beschikbaar.

Deze voedingssupplementen worden verstrekt om het gebrek aan zonlicht te compenseren.

In de volières en vluchten wordt regelmatig badwater geplaatst. De duiven genieten hiervan.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Rotsduiven die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Gedurende twee jaar kunnen Rotsduiven als Eigen kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een grote klapkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Rotsduif is 6,0 - 7.0 mm.

Een gefokt exemplaar van een vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage X van de Verordening EG nr. 865/2006, art.62.1 mag zonder EG certificaat overgedragen of vervoerd worden als ze is voorzien van een naadloos gesloten pootring. In plaats van een gesloten pootring mag de vogel voorzien zijn van een microchip.

Heeft de vogel deze ring of microchip niet, dan moet een EG certificaat aanwezig zijn.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Rotsduif niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Rotsduiven als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Rotsduif is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt

vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het mogelijk dat de Rotsduif kans van overleving heeft.

Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, –ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door D. Boesveld, fokker van Rotsduiven.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Gerhard Rosier, *Die Wildtauben der Erde*, Hannover, Uitg. M en H Schaper Alfeld, ISBN 3794401840

Matthew M. Vriends, Ph.D., *Doves, a Complete Pet Owner's Manual*, ISBN 081018559

Alois Munst en Josef Wolters, *Tauben, der Arten der Wildtauben*, Uitg. Josef Wolters, ISBN 3980150429

Will Silkens. *Colombina, Wild Pigeons and Doves*, ISBN 9080763411 (zonder tekst).

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Columba livia*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Peruduifje

2015, versie 1.1

NBvW code P. 34. 004.006

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Columbiformes = duifachtigen
Familie: Columbidae = duiven
Geslacht: Columbina

Soort: **Columbina cruziana**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten:

Land van herkomst:

Chile; Ecuador; Peru

Oorspronkelijk biotoop:

Het oorspronkelijke biotoop wordt gekend als dichtbegroeide wouden tot een hoogte van 2000 m.

Beschrijving vogel:

De grootte is 15 cm.

Het geslachtverschil tussen doffer en duivin is op basis van de kleur in de bevedering moeilijk vast te stellen. De duivin is iets meer bruinachtig dan de doffer.

De snavel is oranjegeel met een lange zwarte punt. De oogring is grijs, de iris is lichtgrijs met een zwarte pupil.

De kop en nek zijn blauwgrijs. De rug, stuit en bovenstaart dekveren zijn licht bruin grijs.

De keel is blauwgrijs. De hals, borst, buik en onderlichaam is licht bruin grijs. De onderstaart dekveren zijn wit.

De vleugeldekken zijn blauwgrijs. Op de vleugeldekken loopt een korte roodbruine band.

De slagpennen zijn blauwgrijs met onregelmatige zwarte vlekken.

De staartpennen zijn donkergrijs, de onderzijde van de staart is zwart.

De pootkleur is rood met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volièr- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Peruduifje** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièr- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁴ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Peruduifje lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij uitheemse duiven bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij duiven kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:
Virale aandoeningen

⁴ Cie DE&W NBvV, *Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels"*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

Bacteriële en mycotische aandoeningen
Parasitaire aandoeningen
Metabole en erfelijke aandoeningen
Traumatische aandoeningen

De duiven zijn gevoelig voor coccidiose (ESB3-kuur), wormen (elke 2 maanden een wormkuur) en “het geel” (een mijt in de krop van de oudervogel, kan dodelijk zijn voor de jongen).

Beschikbare medicijnen worden verkregen via de dieren arts.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor het Peruduifje.

Grondduiven moeten ondergebracht worden in betrekkelijke grote voliëres die voorzien zijn van voldoende beplanting waaronder ze zich wat kunnen verschuilen.

Een voliëre van bijvoorbeeld 5 x 5 m biedt een goede huisvesting.

Ook kunnen ze ondergebracht worden in vluchten van bij voorkeur 3 m. lang en ca. 60 cm. breed.

De hoogte van een voliëre of vlucht moet tenminste 200 cm. bedragen.

Peruduifjes kunnen per koppel geplaatst worden in een kooi met afmetingen van 150x80x80 cm.

De voliëre of vlucht moet deels overdekt zijn. Aansluitend aan een voliëre of vlucht moet een nachthok aangebracht zijn waarin de duiven droog en beschermd de nacht kunnen doorbrengen.

Ook het voer moet bij voorkeur in dit nachthok worden verstrekt.

Duiven verblijven het liefst buiten. We hebben als vogelliefhebber dan geen invloed op de temperatuur en de luchtvochtigheid.

In het nachthok is deze luchtvochtigheid het meest ideaal bij een waarde van 50 – 70%.

Grondduiven zijn niet winterhard en moeten vorstvrij en verwarmd overwinteren.

Dit is het beste mogelijk in een verwarmde binnenruimte waarin tenminste 10 tot 14 uur dag- of kustlicht aanwezig is. De minimale temperatuur moet dan ongeveer 15° C bedragen.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Peruduifje is aanvullend onderstaand van toepassing:

In een grote voliëre kunnen meerdere duivinnen en doffers worden ondergebracht.

Maar in het broedseizoen ontstaat rivaliteit, ook tussen de ouderdieren.

Er zijn agressieve soorten als de Australische Kuifduif en de Kopernekduif alsmede de Guineaduif, die niet samen met een andere duivensoort gehouden kunnen worden.

Peruduifjes kunnen in een vlucht of voliëre goed samen gehouden worden met kleine zaadetende tropische (uitheemse) vogels.

Het fokken met het Perduifje.

Het Perduifje is na een jaar broedrijp.

Het broedseizoen start, als buiten wordt gebroed, bij voorkeur vanaf maart.

Als broedgelegenheid voldoet een duivennestschaal die op een plank is geplaatst.

Met wat takjes maken de vogels daar zelf een nest in. Ook een groot tralienest is bruikbaar.

De duiven kunnen wel drie broedronde doen in een seizoen.

Per broedronde worden twee eieren gelegd. Bij de duiven die twee eieren leggen bestaat het broedsel meestal uit een doffer en een duivin. Een enkele keer zijn de jongen van hetzelfde geslacht.

De duiven broeden beurtelings zelf de eieren uit.

Na een broedtijd van ca. 15 dagen komen de eieren uit.

De jongen worden door beide ouders groot gebracht. Het voer van het jong bestaat gedurende een aantal weken uit "kropmelk".

In de periode tot aan de jeugdruï groeien de jongen goed op. Bij deze duiven is geen sprake van een opvallend sterftcijfer in die periode.

De in het voorjaar en in de zomer geboren jongen komen vlot door de rui.

Als de jonge vogel in het najaar is geboren, wil het wel gebeuren dat de rui stopt en in het voorjaar daarop weer doorgaat.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, april 1981, blz. 158

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

Het Perduifje is een zaadetende duif.

Het basisvoer bestaat uit een standaard tortelduiven voer, vermengd met $\frac{1}{3}$ kanariezaad. Sommige fokkers voeren Neophemazaad omdat de duifjes graag wat grovere zaden eten. Daarnaast eet het Perduifje ook graag fijn gesneden appel en groenvoer (andijvie, spinazie).

Ze zijn dol op wat meelwormen, universeelvoer met gedroogde rozijnen en larven.

Als zachtvoer wordt eivoer en universeelvoer verstrekt zoals dat door diverse fabrikanten wordt aangeboden. In het najaar ook vuurdoorn – en vlierbessen.

De duiven krijgen eenmaal per week multivitaminen in het drinkwater.

In de herfst en de winter 1x per week levertraan door het zaad.

Daarnaast kunnen ze beschikken over biergist en mineralen met houtskool en roodsteen.

Ook is maagkiesel en grit ruim beschikbaar.

Deze voedingssupplementen worden verstrekt om het gebrek aan zonlicht te compenseren.

In de volièrres en vluchten wordt regelmatig badwater geplaatst in open schalen.

Ze genieten liever van een regenbui.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Perduifjes die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Ze zijn door hun grootte niet geschikt om ze in een kleine kooi te trainen voor een tentoonstelling.

Zo kort mogelijk voor het inbrengen worden de ingeschreven vogels uitgevangen en in een kartonnen doos naar de tentoonstellingzaal gebracht. Daar wordt de vogel, zonder deze aan te raken, vrij gelaten in een kleine klapkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor het Perduifje is 4.0 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor het Perduifje niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Perduifjes als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij het Perduifje is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Perduifjes enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, –ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.
Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Wessel Vermeulen, fokker van Peruduifjes.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure Algemene *Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Gerhard Rosier, *Die Wildtauben der Erde*, Hannover, Uitg. M en H Schaper Alfeld, ISBN 3794401840

Matthew M. Vriends, Ph.D., *Doves, a Complete Pet Owner's Manual*, ISBN 081018559

Alois Munst en Josef Wolters, *Tauben, der Arten der Wildtauben*, Uitg. Josef Wolters, ISBN 3980150429

Will Silkens. *Colombina, Wild Pigeons and Doves*, ISBN 9080763411 (zonder tekst).

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Columbina cruziana*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Talpacotiduijfe

2021, versie 1.2

NBvV code P. 34.004.007

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Columbiformes = duifachtigen
Familie: Columbidae = duiven
Geslacht: Columbina

Soort: **Columbina talpacoti talpacoti**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn drie ondersoorten:

Columbina t. eluta

Columbina t. rufipennis

Columbina t. cauae

Land van herkomst:

Argentina; Belize; Bolivia, Plurinational States of; Bonaire, Sint Eustatius and Saba; Brazil; Chile; Colombia; Costa Rica; Ecuador; El Salvador; French Guiana; Guatemala; Guyana; Honduras; Mexico; Netherlands Antilles (Bonaire); Nicaragua; Panama; Paraguay; Peru; Suriname; Trinidad and Tobago; United States; Uruguay; Venezuela, Bolivarian Republic.

Oorspronkelijk biotoop:

Het oorspronkelijke biotoop wordt gekend als dichtbegroeide wouden tot een hoogte van 2000 m.

Beschrijving vogel:

De Talpacotiduijfe heeft als synoniemen: Rode Rotsduif en Roodsteenduijfe.

De grootte is 17 cm.

Er is kleurverschil tussen de doffer en de duivin.

De doffer:

De algemene lichaamskleur is warm roodbruin.

De snavel is lang en spits. Om het oog zit een witte oogring. De iris van het oog is donkerrood, de pupil is zwart.

De kop en nek zijn grijs. De rug, onderrug, stuit en bovenstaartdekveren zijn donkerbruin.

De hals, borst, buik en onderlichaam zijn iets minder bruin van kleur.

De vleugeldekveren en vleugelpennen zijn donkerbruin. Op deze veren liggen onregelmatig verdeeld zwarte vlekken. De staartpennen zijn ook donkerbruin.

De poten zijn vleeskleurig met donkere nagels.

De duivin:

De duivin is bruingrijs van kleur, minder donkerbruin dan de doffer.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Talpacotiduij**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluidende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁵ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet

⁵ Cie DE&W NBvV, *Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels"*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Talpacotiduij lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij uitheemse duiven bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij duiven kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

De duiven zijn gevoelig voor coccidiose (ESB3-kuur), wormen (elke 2 maanden een wormkuur) en “het geel” (een mijt in de krop van de oudervogel, kan dodelijk zijn voor voor de jongen.

Beschikbare medicijnen worden verkregen via de dieren arts.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Talpacotiduij.

Grondduiven moeten ondergebracht worden in betrekkelijke grote volières die voorzien zijn van voldoende beplanting waaronder ze zich wat kunnen verschuilen.

Een volière van bijvoorbeeld 5 x 5 m biedt een goede huisvesting.

Ook kunnen ze ondergebracht worden in vluchten van tenminste 4 m. lang en ca. 60 cm. breed.

De hoogte van een volière of vlucht moet tenminste 200 cm. bedragen.

De volière of vlucht moet deels overdekt zijn. Aansluitend aan een volière of vlucht moet een nachthok aangebracht zijn waarin de duiven droog en beschut de nacht kunnen doorbrengen.

Ook het voer moet bij voorkeur in dit nachthok worden verstrekt.

Duiven verblijven het liefst buiten. We hebben als vogelliefhebber dan geen invloed op de temperatuur en de luchtvochtigheid.

In het nachthok is deze luchtvochtigheid het meest ideaal bij een waarde van 50 – 70%.

Grondduiven zijn niet winterhard en moeten vorstvrij en verwarmd overwinteren.

Dit is het beste mogelijk in een verwarmde binnenruimte waarin tenminste 10 tot 11 uur dag- of kustlicht aanwezig is. De minimale temperatuur moet dan ongeveer 15° C bedragen.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Talpacotiduij is aanvullend onderstaand van toepassing:
In een grote voliëre kunnen meerdere duivinnen en doffers worden ondergebracht.
Maar in het broedseizoen ontstaat rivaliteit, ook tussen de ouderdieren.
Er zijn agressieve soorten als de Australische Kuifduif en de Kopernekduif alsmede de Guineaduij, die niet samen met een andere duivensoort gehouden kunnen worden.

Het fokken met de Talpacotiduij.

De Talpacotiduij is na een jaar broedrijp.
Het broedseizoen start, als buiten wordt gebroed, bij voorkeur vanaf maart.
Als broedgelegenheid voldoet een duivennestschaal die op een plank is geplaatst.
Met wat takjes maken de vogels daar zelf een nest in. Ook een groot tralienest is bruikbaar.

De duiven kunnen wel drie broedronden doen in een seizoen.
Per broedronde worden twee eieren gelegd. Bij de duiven die twee eieren leggen bestaat het broedsel meestal uit een doffer en een duivin. Een enkele keer zijn de jongen van hetzelfde geslacht.
De duiven broeden beurtelings zelf de eieren uit.

Na een broedtijd van ca. 15 dagen komen de eieren uit.
De jongen worden door beide ouders groot gebracht. Het voer van het jong bestaat gedurende een aantal weken uit "kropmelk".

In de periode tot aan de jeugdruï groeien de jongen goed op. Bij deze duiven is geen sprake van een opvallend sterftcijfer in die periode.

De in het voorjaar en in de zomer geboren jongen komen vlot door de ruï.
Als de jonge vogel in het najaar is geboren, wil het wel gebeuren dat de ruï stopt en in het voorjaar daarop weer doorgaat.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, maart 1965, blz. 105
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juni 1993, blz. 274

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Talpacotiduij is een zaadetende duif.
Het basisvoer bestaat uit een standaard tortelduiven voer, vermengd met 1/3 kanariezaad.
Daarnaast eet de Talpacotiduij ook graag fijn gesneden appel en groenvoer (andijvie, spinazie).
Ze zijn dol op wat meelwormen, universeelvoer met gedroogde rozijnen en larven.
Als zachtvoer wordt eivoer en universeelvoer verstrekt zoals dat door diverse fabrikanten wordt aangeboden. In het najaar ook vuurdoorn – en vlierbessen.

De duiven krijgen eenmaal per week multivitaminen in het drinkwater.
In de herfst en de winter 1x per week levertraan door het zaad.
Daarnaast kunnen ze beschikken over biergist en mineralen met houtskool en roodsteen.
Ook is maagkiesel en grit ruim beschikbaar.
Deze voedingssupplementen worden verstrekt om het gebrek aan zonlicht te compenseren.

In de volières en vluchten wordt regelmatig badwater geplaatst in open schalen.
Ze genieten liever van een regenbui.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Talpacotiduiven die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Ze zijn door hun grootte niet geschikt om ze in een kleine kooi te trainen voor een tentoonstelling.

Zo kort mogelijk voor het inbrengen worden de ingeschreven vogels uitgevangen en in een kartonnen doos naar de tentoonstellingzaal gebracht. Daar wordt de vogel, zonder deze aan te raken, vrij gelaten in een kleine klapkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortejaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Talpacotidui is 4.0 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Talpacotidui niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Talpacotiduiven als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Talpacotidui is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Talpacotiduiven enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, –ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebber is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door H.A. van de Vegte, fokker van Talpacotiduiven.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Gerhard Rosier, *Die Wildtauben der Erde*, Hannover, Uitg. M en H Schaper Alfeld, ISBN 3794401840

Matthew M. Vriends, Ph.D., *Doves, a Complete Pet Owner's Manual*, ISBN 081018559

Alois Munst en Josef Wolters, *Tauben, der Arten der Wildtauben*, Uitg. Josef Wolters, ISBN 3980150429

Will Silkens. *Colombina, Wild Pigeons and Doves*, ISBN 9080763411 (zonder tekst).

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Columbina talpacoti*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Tweekleurige muskaatduif

2021, versie 1.2

NBvW code P. 34. 011.010

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Colombiformes = duifachtigen
Familie: Columbidae
Geslacht: Ducula = muskaatduiven

Soort: **Ducula bicolor bicolor**

Soorten/ondersoorten:

Er is een ondersoort:
Ducula b. melanura

Land van herkomst:

Brunei Darussalam; Cambodia; India; Indonesia; Malaysia; Myanmar; Philippines;
Singapore; Thailand; Viet Nam.

Oorspronkelijk biotoop:

Beboste steppen met water in de omgeving, mangrove bossen en kokosnootplantages.

Beschrijving vogel:

Deze duivensoort heeft als synoniem: Bonte muskaatduif.

De Tweekleurige muskaatduif is een duivensoort met een grootte van 35 – 42 cm. , gemeten van snavelpunt tot staartpunt.

Er is geen kleuronderscheid tussen de doffer en duivin.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is loodgrijs.

De algemene lichaamskleur is wit.

De vleugelpennen zijn zwart. De staartpennen zijn wit met een brede zwarte band aan het uiteinde.

De onderzijde van de staart is driehoekig afgegrensd.

De pootkleur is grijs, met zwarte nagels

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);

d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Tweekleurige muskaatduif** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁶ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Tweekleurige muskaatduif lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij duiven bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij duiven kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

- Virale aandoeningen
- Bacteriële en mycotische aandoeningen
- Parasitaire aandoeningen
- Metabole en erfelijke aandoeningen

⁶ Cie DE&W NBvV, *Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels"*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

Traumatische aandoeningen

De duiven zijn gevoelig voor coccidiose, en “het geel” (een mijt in de krop van de oudervogel, kan dodelijk zijn voor de jongen).

Beschikbare medicijnen worden verkregen via de dierenarts.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze onder auspiciën van de NBvV in 2016 is uitgegeven.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Tweekleurige muskaatduif.

Tweekleurige muskaatduiven worden ondergebracht in een ruime volière.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen. Tijdens de broedperiode is een temperatuur van 25° C. aan te bevelen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij temperaturen lager dan 10° C. naar binnen worden gebracht.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd.

Tweekleurige muskaatduiven hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste het natuurlijke aantal daglichturen krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

Een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Tweekleurige muskaatduif is aanvullend onderstaand van toepassing:

Tweekleurige muskaatduiven worden door hun grootte weinig als volièrevogel in de avicultuur gehouden. Het is meer een soort voor in een dierentuin.

In een grote volière of vlucht kunnen de duiven als koppel samen gehouden worden met andere grote vogelsoorten. De duiven moeten niet samen gehouden worden met Tortelduiven.

De voorkeur gaat uit om zeker in het broedseizoen de vogels per koppel in een afzonderlijke vlucht of kooi te houden. Tijdens het broedseizoen willen de doffers nog wel eens agressief zijn naar soortgenoten toe.

Het fokken met de Tweekleurige muskaatduif.

De Tweekleurige muskaatduif is na anderhalf jaar broedrijp.

Het broedseizoen start, als buiten wordt gebroed, bij voorkeur vanaf juni/juli.

Als broedgelegenheid voldoet een duiven- nestschaal die op een plank is geplaatst. Met wat takjes maken de vogels daar zelf een nest in.

De duiven kunnen twee broedronden doen in een seizoen.

Per broedronde wordt een ei gelegd. De duiven broeden beurtelings zelf het ei uit. De doffers vaak 's middags.

Na een broedtijd van 23 - 24 dagen komen de eieren uit.

Het jong wordt door beide ouders groot gebracht. Het voer van het jong bestaat gedurende een aantal weken uit "kropmelk".

In de periode tot aan de jeugdruï groeit het jong goed op.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juli 1993, blz. 301 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Tweekleurige muskaatduif is een vruchtenetende duif.

Het basisvoer bestaat uit pellets T16 van Nutribird, vruchtenpaté, en/of een fruitmengsel dat bestaat uit banaan, appel, peer, tomaat, sinaasappel, geraspte worteltjes, gekookte rijst en geweekte rozijnen.

Ze nemen ook over het fruitmengsel gestrooid universeelvoer goed o.

Als zachtvoer wordt eivoer en universeelvoer verstrekt zoals dat door diverse fabrikanten wordt aangeboden.

Daarnaast kunnen ze beschikken over biergist en mineralen met houtskool en roodsteen. Ook is maagkiesel, kalk en grit ruim beschikbaar.

In de volières en vluchten wordt regelmatig een zandbad genomen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Tweekleurige muskaatduiven die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Ze zijn door hun grootte niet geschikt om ze in een kleine kooi te trainen voor een tentoonstelling.

Zo kort mogelijk voor het inbrengen worden de ingeschreven vogels uitgevangen en in een kartonnen doos naar de tentoonstellingzaal gebracht. Daar wordt de vogel, zonder deze aan

te raken, vrij gelaten in een grote klapkooi. De duiven kunnen drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Tweekleurige muskaatduif is 10,0 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Tweekleurige muskaatduif niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Tweekleurige muskaatduiven als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Tweekleurige muskaatduif is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Tweekleurige muskaatduiven enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, –ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Gerhard Rosier, *Die Wildtauben der Erde*, Hannover, Uitg. M en H Schaper Alfeld, ISBN 3794401840

Matthew M. Vriends, Ph.D., *Doves, a Complete Pet Owner's Manual*, ISBN 081018559

Alois Munst en Josef Wolters, *Tauben, der Arten der Wildtauben*, Uitg. Josef Wolters, ISBN 3980150429

Will Silkens. *Colombina, Wild Pigeons and Doves*, ISBN 9080763411 (zonder tekst).

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

M.de Ruiter, *Handaufzucht einer Zweifarbenfruchttaube (Ducula bicolor)*, 1993

Links.

BirdLife International. 2014. *Ducula bicolor*. The IUCN Red List of Threatened Species 2014: e.T22691799A62500378.. www.iucnredlist.org

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Witte muskaatduif

2021, versie 1.2

NBvV code P. 34.011.010

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Colombiformes = duifachtigen
Familie: Columbidae
Geslacht: Ducula = muskaatduiven

Soort: **Ducula luctuosa**

Soorten/ondersoorten:

Er is geen ondersoorten:

Land van herkomst:

Indonesia

Oorspronkelijk biotoop:

Beboste steppen met water in de omgeving, mangrove bossen en kokosnootplantages.

Beschrijving vogel:

De Witte muskaatduif is een vogelsoort met een grootte van 37 – 48 cm. , gemeten van snavelpunt tot staartpunt.

Er is geen kleuronderscheid tussen de doffer en duivin.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is loodgrijs.

De algemene lichaamskleur is wit.

De vleugel- en staartpennen zijn zwart.

Om het loopbeen loopt halverwege een zwarte band.

De pootkleur is grijs, met zwarte nagels

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Witte muskaatduif** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁷ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Witte muskaatduif lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij duiven bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij duiven kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

- Virale aandoeningen
- Bacteriële en mycotische aandoeningen
- Parasitaire aandoeningen
- Metabole en erfelijke aandoeningen
- Traumatische aandoeningen

De duiven zijn gevoelig voor coccidiose, en “het geel” (een mijt in de krop van de oudervogel, kan dodelijk zijn voor de jongen).

Beschikbare medicijnen worden verkregen via de dierenarts.

⁷ Cie DE&W NBvV, *Monografie “Het communiceren met kooi- en volièrevogels”*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze onder auspiciën van de NBV in 2016 is uitgegeven.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Witte muskaatduif.

Witte muskaatduiven worden ondergebracht in een ruime volière.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen. Tijdens de broedperiode is een temperatuur van 25° C. aan te bevelen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij temperaturen lager dan 10° C. naar binnen worden gebracht.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd.

Witte muskaatduiven hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste het natuurlijke aantal daglichturen krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

Een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBV.

Voor de Witte muskaatduif is aanvullend onderstaand van toepassing:

Witte muskaatduiven worden door hun grootte weinig als volièrevogel in de avicultuur gehouden. Het is meer een soort voor in een dierentuin.

In een grote volière of vlucht kunnen de duiven als koppel samen gehouden worden met andere grote vogelsoorten. De duiven moeten niet samen gehouden worden met Tortelduiven.

De voorkeur gaat uit om zeker in het broedseizoen de vogels per koppel in een afzonderlijke vlucht of kooi te houden. Tijdens het broedseizoen willen de doffers nog wel eens agressief zijn naar soortgenoten toe.

Het fokken met de Witte muskaatduif.

De Witte muskaatduif is na anderhalf jaar broedrijp.

Het broedseizoen start, als buiten wordt gebroed, bij voorkeur vanaf juni/juli.

Als broedgelegenheid voldoet een duiven- nestschaal die op een plank is geplaatst. Met wat takjes maken de vogels daar zelf een nest in.

De duiven kunnen twee broedronden doen in een seizoen.

Per broedronde wordt een ei gelegd. De duiven broeden beurtelings zelf het ei uit. De doffers vaak 's middags.

Na een broedtijd van 23 - 24 dagen komt het ei uit. Het jong wordt door beide ouders groot gebracht. Het voer van het jong bestaat gedurende een aantal weken uit "kropmelk".

In de periode tot aan de jeugdruï groeit het jong goed op.

Inventarisatie fokverslagen.

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Witte muskaatduif is een vruchtenetende duif.

Het basisvoer bestaat uit pellets T16 van Nutribird, vruchtenpaté, en/of een fruitmengsel dat bestaat uit banaan, appel, peer, tomaat, sinaasappel, geraspte worteltjes, gekookte rijst en geweekte rozijnen.

Ze nemen ook over het fruitmengsel gestrooid universeelvoer goed o.

Als zachtvoer wordt eivoer en universeelvoer verstrekt zoals dat door diverse fabrikanten wordt aangeboden.

Daarnaast kunnen ze beschikken over biergist en mineralen met houtskool en roodsteen. Ook is maagkiesel, kalk en grit ruim beschikbaar.

In de volières en vluchten wordt regelmatig een zandbad genomen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Witte muskaatduiven die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Ze zijn door hun grootte niet geschikt om ze in een kleine kooi te trainen voor een tentoonstelling.

Zo kort mogelijk voor het inbrengen worden de ingeschreven vogels uitgevangen en in een kartonnen doos naar de tentoonstellingzaal gebracht. Daar wordt de vogel, zonder deze aan te raken, vrij gelaten in een grote klapkooi. De duiven kunnen drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Witte muskaatduif is 10,0 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Witte muskaatduif niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Witte muskaatduiven als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Witte muskaatduif is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Witte muskaatduiven enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Gerhard Rosier, *Die Wildtauben der Erde*, Hannover, Uitg. M en H Schaper Alfeld, ISBN 3794401840

Matthew M. Vriends, Ph.D., *Doves, a Complete Pet Owner's Manual*, ISBN 081018559

Alois Munst en Josef Wolters, *Tauben, der Arten der Wildtauben*, Uitg. Josef Wolters, ISBN 3980150429

Will Silkens. *Colombina, Wild Pigeons and Doves*, ISBN 9080763411 (zonder tekst).

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International. 2012. *Ducula luctuosa*. The IUCN Red List of Threatened Species 2012: e.T22691807A38988119. www.iucnredlist.org

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Goudborstgrondduif

2021, versie 1.2
NBvV code P. 34. 008.023

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Colombiformes = duifachtigen
Familie: Colombidae = duiven
Geslacht: Gallicolumba

Soort: **Gallicolumba rufigula rufigula**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn vijf ondersoorten
Gallicolumba r. helviventris
Gallicolumba r. septentrionalis
Gallicolumba r. orientalis
Gallicolumba r. alaris

Land van herkomst:

Indonesie, Papoea Nieuw Guinea

Oorspronkelijk biotoop:

Subtropische en tropische donkere regenwouden.

Beschrijving vogel:

De Goudborstgrondduif heeft als synoniem: Geelhartpatrijsduif of Kaneelgrondduif. Het verschil tussen de doffer en duivin is onduidelijk herkenbaar in de kleur van de bevedering.

8De duivin is vaak wat kleiner. Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De duif is ca. 22 - 24 cm. groot.

De snavel is zwart. De oogring is wit, de iris en de pupil zijn zwart. De ogen zijn relatief erg groot. Het voorhoofd is lichtbeige. De kopbevedering is lichtgrijs. De nek is donkergrijs.

De rug en stuit zijn kaneelbruin. De keel, de zijkanten van de hals en de flanken zijn wit. Het midden van de hals, de borst en buik hebben een warme geeltint. De dijen zijn wit. Het onderlichaam is crèmewit tot lichtbeige. De onderstaart dekveren zijn wit.

De vleugeldekken zijn kaneelbruin. Iedere veer heeft een grijze omzoming waardoor er vier grijze dwarsbanden in de rug ontstaan. De vleugelpennen zijn zwartbruin met een donkerbruine buitenvlag.

De staartpennen zijn donkerbruin.

De poten zijn donkerrood met lichte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en

- zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern LC ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Goudborstgrondduif** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁸ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Goudborstgrondduif lang in een goede gezondheid verkeren.

⁸ Cie DE&W NBvV, *Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels"*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij duiven bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij duiven kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

De duiven zijn gevoelig voor coccidiose (ESB3-kuur), wormen (elke 2 maanden een wormkuur) en “het geel” (een mijt in de krop van de oudervogel, kan dodelijk zijn voor de jongen).

Beschikbare medicijnen worden verkregen via de dierenarts.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Goudborstgrondduif.

Grondduiven moeten ondergebracht worden in betrekkelijke grote volières die voorzien zijn van voldoende beplanting waaronder ze zich wat kunnen verschuilen.

Een volière van bijvoorbeeld 5 x 5 m biedt een goede huisvesting.

Ook kunnen ze ondergebracht worden in vluchten van bij voorbeeld 3 m. lang en ca. 60 cm. breed.

De hoogte van een volière of vlucht moet tenminste 2 m. bedragen.

De volière of vlucht moet deels overdekt zijn. Aansluitend aan een volière of vlucht moet een nachthok aangebracht zijn waarin de duiven droog en beschut de nacht kunnen doorbrengen.

Ook het voer moet bij voorkeur in dit nachthok worden verstrekt.

Duiven verblijven het liefst buiten. We hebben als vogelliefhebber dan geen invloed op de temperatuur en de luchtvochtigheid.

In het nachthok is deze luchtvochtigheid het meest ideaal bij een waarde van 50 – 70%.

Grondduiven zijn niet winterhard en moeten vorstvrij overwinteren.

Dit is het beste mogelijk in een verwarmde binnenruimte waarin tenminste 10 tot 11 uur dag- of kustlicht aanwezig is.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Goudborstgrondduif is aanvullend onderstaand van toepassing:

In een grote volière kunnen meerdere duivinnen en doffers worden ondergebracht.

Het fokken met de Goudborstgrondduif.

De Goudborstgrondduif is na een jaar broedrijp.

Het broedseizoen start bij voorkeur in het voorjaar of in de zomer.

Als broedgelegenheid voldoet een houten kistje met een bodemmaat van 15 x 20 cm, waarbij de wanden 8 cm. hoog zijn.
Het nest wordt wat slordig gemaakt. Om het ei enige bescherming te bieden, is het aan te bevelen vilt of vloerbedekking op de bodem van het houten kistje te leggen.
Hierop wordt door de vogels een nest gemaakt van berkentakjes. De Goudborstgrondduif maakt ook wel een nest in lage struiken of kleine boompjes.

Per broedronde wordt 1 ei gelegd.
De duiven broeden beurtelings zelf het ei uit.
's Nachts en in de ochtend broedt de duivin . In de middag broedt de doffer.
Na een broedtijd van ca. 17 dagen komt het ei uit.
Het jong wordt door beide ouders groot gebracht. Het voer van het jong bestaat gedurende een aantal weken uit "melk" uit de krop.

In de periode tot aan de jeugdruï groeit het jong goed op. Bij deze duiven is geen sprake van een opvallend sterftcijfer in die periode.
De in het voorjaar en in de zomer geboren jongen komen vlot door de rui.
Als de jonge vogel in het najaar is geboren, wil het wel gebeuren dat de rui stopt en in het voorjaar daarop weer doorgaat.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juni 1979, blz. 280 e.v.
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, januari 1985, blz. 17 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. De eerste eigen gefokte vogel verscheen in 1979 op de tentoonstellingen.

Voeding, drinken en badwater.

De Goudborstgrondduif is een zaadetende duif.
Het basisvoer bestaat uit een standaard tortelduiven voer, vermengd met $\frac{1}{3}$ kanariezaad.
Daarnaast eet de Goudborstgrondduif ook graag fijn gesneden appel en groenvoer (andijvie, spinazie).
Ze zijn dol op wat meelwormen, universeelvoer met gedroogde rozijnen en larven.
Belangrijk is deze ook te voeren als er een jong in het nest ligt.
Als zachtvoer wordt eivoer en universeelvoer verstrekt zoals dat door diverse fabrikanten wordt aangeboden. In het najaar ook vuurdoorn – en vlierbessen.

De duiven krijgen eenmaal per week multivitaminen in het drinkwater.
In de herfst en de winter 1x per week levertraan door het zaad.
Daarnaast kunnen ze beschikken over biergist en mineralen met houtskool en roodsteen.
Ook is maagkiesel en grit ruim beschikbaar.
Deze voedingssupplementen worden verstrekt om het gebrek aan zonlicht te compenseren.

In de volièrres en vluchten wordt regelmatig badwater geplaatst in open schalen.
Ze genieten liever van een regenbui.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Goudborstgrondduiven die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Ze zijn door hun grootte niet geschikt om ze in een kleine kooi te trainen voor een tentoonstelling.

Zo kort mogelijk voor het inbrengen worden de ingeschreven vogels uitgevangen en in een kartonnen doos naar de tentoonstellingzaal gebracht. Daar wordt de vogel, zonder deze aan te raken, vrij gelaten in een grote kistkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Goudborstgrondduif is 7.0 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Goudborstgrondduif niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Goudborstgrondduiven als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Goudborstgrondduif is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Goudborstgrondduiven enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld. Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Allard Noorman, fokker van Grondduiven.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Gerhard Rosier, *Die Wildtauben der Erde*, Hannover, Uitg. M en H Schaper Alfeld, ISBN 3794401840

Matthew M. Vriends, Ph.D., *Doves, a Complete Pet Owner's Manual*, ISBN 081018559

Alois Munst en Josef Wolters, *Tauben, der Arten der Wildtauben*, Uitg. Josef Wolters, ISBN 3980150429

Will Silkens. *Colombina, Wild Pigeons and Doves*, ISBN 9080763411 (zonder tekst).

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links:

BirdLife International 2012. *Gallicolumba rufigula*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.dfkp.nl

Specifieke houderijrichtlijn Celebes grondduif

2021, versie 1.2

NBvW code P. 34. 008.024

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Colombiformes = duifachtigen
Familie: Colombidae = duiven
Geslacht: Gallicolumba

Soort: **Gallicolumba tristigmata tristigmata**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten:
Gallicolumba t. acripetus
Gallicolumba t. bimaculata

Land van herkomst:

Zoals de naam al aangeeft is het land van herkomst Celebes, we kennen dat nu onder de naam Sulawesi.

Oorspronkelijk biotoop:

Het oorspronkelijke biotoop wordt gekend als dichtbegroeide wouden tot een hoogte van 2000 m.

Beschrijving vogel:

De twee geslachten hebben hetzelfde kleurtype. Betrouwbaar geslachtsonderscheid is bij deze soort via een DNA onderzoek vast te stellen.

De bouw van de duivin is wat kleiner en de poten zijn wat korter. Ook de kopvorm is wat smaller.

Het kleurtype van de duivin is wat matter.

De grootte is 30 – 35 cm.

De Celebes Grondduif is de grootste duif uit het geslacht Gallicolumba, te denken valt aan de grootte van de Houtduif. De duif is kort en gedrongen van vorm.

De lengte van de poten is vrij lang. Ze hebben een purperrode kleur.

Het is een kleurrijke duif ondanks dat de totale kleur in hoofdzaak olijfbruin is. De snavel is donkergrijs.

De schedel is donkerblauwgrijs. In de nek bevindt zich een brede donkerpaarse nekband.

Zowel het voorhoofd als de onderbuik is goudgeel van kleur.

De bevedering van de rug, vleugels en staart is grijs.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoonosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijvoorschrift.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Celebes Grondduif**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluidende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Celebes Grondduif lang in een goede gezondheid verkeren.

⁹ Cie DE&W NBvV, *Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels"*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij duiven bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij duiven kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

De duiven zijn gevoelig voor coccidiose (ESB3-kuur), wormen (elke 2 maanden een wormkuur) en “het geel” (een mijt in de krop van de oudervogel, kan dodelijk zijn voor voor de jongen.

Beschikbare medicijnen worden verkregen via de dieren arts.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze onder auspiciën van de NBvV in 2016 is uitgegeven.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Celebes grondduif.

Grondduiven moeten ondergebracht worden in betrekkelijke grote volières die voorzien zijn van voldoende beplanting waaronder ze zich wat kunnen verschuilen.

Een volière van bijvoorbeeld 5 x 5 m biedt een goede huisvesting.

Ook kunnen ze ondergebracht worden in vluchten van ca. 4 m. lang en ca. 60 cm. breed.

De hoogte van een volière of vlucht moet tenminste 2 m. bedragen.

De volière of vlucht moet deels overdekt zijn. Aansluitend aan een volière of vlucht moet een nachthok aangebracht zijn waarin de duiven droog en beschut de nacht kunnen doorbrengen.

Ook het voer moet bij voorkeur in dit nachthok worden verstrekt.

Duiven verblijven het liefst buiten. We hebben als vogelliefhebber dan geen invloed op de temperatuur en de luchtvochtigheid.

In het nachthok is deze luchtvochtigheid het meest ideaal bij een waarde van 50 – 70%.

Grondduiven zijn niet winterhard en moeten vorstvrij overwinteren.

Dit is het beste mogelijk in een verwarmde binnenruimte waarin tenminste 10 tot 11 uur dag- of kustlicht aanwezig is.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Celebes grondduif is aanvullend onderstaand van toepassing:

In een grote volière kunnen meerdere duivinnen en doffers worden ondergebracht.

Maar in het broedseizoen ontstaat rivaliteit, ook tussen de ouderdieren.

Er zijn agressieve soorten als de Australische Kuifduif en de Kopernekduif alsmede de Guineaduij, die niet samen met een andere duivensoort gehouden kunnen worden.

Het fokken met de Celebes Grondduif.

De Celebes Grondduif is na een jaar broedrijp.

Het broedseizoen start bij voorkeur in het voorjaar of in de zomer.

Als broedgelegenheid voldoet een houten kistje met een bodemmaat van 15 x 20 cm, waarbij de wanden 8 cm. hoog zijn.

Het nest wordt wat slordig gemaakt. Om het ei enige bescherming te bieden, is het aan te bevelen vilt of vloerbedekking op de bodem van het houten kistje te leggen.

Hierop wordt door de vogels een nest gemaakt van berkentakjes.

Per broedronde wordt één ei gelegd. In sommige gevallen kunnen 3 broedrondes doorlopen worden.

De ouderdieren broeden om beurten.

's Nachts en in de ochtend broedt de duivin. In de middag broedt de doffer.

Na een broedtijd van 19 – 20 dagen komt het ei uit.

Het jong wordt door beide ouders groot gebracht. Het voer van het jong bestaat gedurende een aantal weken uit “melk” uit de krop.

In de periode tot aan de jeugdruï groeit het jong goed op. Bij deze duiven is geen sprake van een opvallend sterftcijfer in die periode.

De in het voorjaar en in de zomer geboren jongen komen vlot door de rui.

Als de jonge vogel in het najaar is geboren, wil het wel gebeuren dat de rui stopt en in het voorjaar daarop weer doorgaat.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juli 1997, blz. 322 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, april 2013, blz. 29 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Celebes Grondduif is een zaadetende duif.

Het basisvoer bestaat uit een standaard tortelduiven voer, vermengd met 1/3 kanariezaad.

Daarnaast eet de Celebes Grondduif ook graag fijn gesneden appel en groenvoer (andijvie, spinazie).

Ze zijn dol op wat meelwormen, universeelvoer met gedroogde rozijnen en larven.

Als zachtvoer wordt eivoer en universeelvoer verstrekt zoals dat door diverse fabrikanten wordt aangeboden. In het najaar ook vuurdoorn – en vlierbessen.

De duiven krijgen eenmaal per week multivitaminen in het drinkwater.

In de herfst en de winter 1x per week levertraan door het zaad.

Daarnaast kunnen ze beschikken over biergist en mineralen met houtskool en roodsteen.

Ook is maagkiesel en grit ruim beschikbaar.

Deze voedingssupplementen worden verstrekt om het gebrek aan zonlicht te compenseren.

In de volières en vluchten wordt regelmatig badwater geplaatst in open schalen.

Ze genieten liever van een regenbui.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Celebes Grondduiven die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Ze zijn door hun grootte niet geschikt om ze in een kleine kooi te trainen voor een tentoonstelling.

Zo kort mogelijk voor het inbrengen worden de ingeschreven vogels uitgevangen en in een kartonnen doos naar de tentoonstellingzaal gebracht. Daar wordt de vogel, zonder deze aan te raken, vrij gelaten in een grote klapkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volièren worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Celebes Grondduif is 7.0 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Celebes Grondduif niet verplicht

Aanschaf.

De aanschaf van Celebes Grondduiven als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE

Bij de Celebes Grondduif is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Celebes Grondduiven enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièren of

vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Allard Noorman, fokker van Celebes Grondduiven.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Gerhard Rosier, *Die Wildtauben der Erde*, Hannover, Uitg. M en H Schaper Alfeld, ISBN 3794401840

Matthew M. Vriends, Ph.D., *Doves, a Complete Pet Owner's Manual*, ISBN 081018559

Alois Munst en Josef Wolters, *Tauben, der Arten der Wildtauben*, Uitg. Josef Wolters, ISBN 3980150429

Will Silkens. *Colombina, Wild Pigeons and Doves*, ISBN 9080763411 (zonder tekst).

Links.

www.dfkp.nl

BirdLife International 2012. *Gallicolumba tristigmata*. The IUCN Red List of Threatened Species.

Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn

Diamantduif

2021 versie 1.2

NBvV code P. 34.001.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Colombiformes = duifachtigen
Familie: Columbidae
Geslacht: Geopelia

Soort: **Geopelia cuneata**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten.

Land van herkomst:

Australië met uitzondering van de kustlijn in het zuiden.

Oorspronkelijk biotoop:

Droge graslanden, subtropische regenwouden en bergachtige streken.

Beschrijving vogel:

De Diamantduif is een vogelsoort met een grootte van 20 – 24 cm.

Er is weinig kleuronderscheid tussen de doffer en duivin.

De snavel is donkergrijs, met vleeskleurige neusdoppen.

De oogring van de duivin is smaller dan die van de doffer. Om het oog bevindt zich een washuid die een regelmatige en volledig gesloten ring vormt. Bij de wildkleur is deze ring bij de doffer rood, bij de duivin is dit rood wat lichter van kleur.

De kopbevedering is helder blauwgrijs, maar gaat achter op de kop over in een iets donkerder blauw- grijs.

De rug en stuit zijn diep donker blauwgrijs. Ook de borst en nek hebben deze kleur.

De kleur van het onderlichaam gaat vanaf de borst over in een grijze kleur.

De vleugeldekveren hebben een heldere donkerblauwgrijze kleur. Op de vleugel dekveren bevinden zich regelmatig gebogen rijtjes nagenoeg witte stippen. Deze stippen zijn op de kleine vleugel- dekveren kleiner dan op de grote vleugel dekveren.

De vleugelpennen zijn zwart. De buitenvlag van deze vleugelpennen tonen een smalle lichte zoom.

De bovenkant van de staart is donkergrijs. De onderkant is witgrijs met een zwartgrijze punt. Wanneer de staart gespreid is zien we een duidelijke wit/zwarte onderstaart tekening, in gesloten toestand is dit niet waarneembaar.

De poten zijn licht vleeskleurig met grijze nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en

- zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Diamantduif** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹⁰ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Diamant duif lang in een goede gezondheid verkeren.

¹⁰ Cie DE&W NBvV, *Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels"*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij duiven bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij duiven kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

De duiven zijn gevoelig voor coccidiose (ESB3-kuur), en “het geel” (een mijt in de krop van de oudervogel, kan dodelijk zijn voor de jongen).

Beschikbare medicijnen worden verkregen via de dierenarts.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Diamantduif.

Diamantduifjes worden ondergebracht in een vlucht.

Deze vlucht kan een afmeting hebben van 300x100x200cm. Aan deze vlucht is een nachthok gekoppeld van 160x200x200 cm.

De duifjes kunnen ook gehuisvest worden in een kooi van b.v. 150x80x80.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij voorkeur ook kunnen beschikken over een nachtverblijf dat droog, tocht en vorstvrij. In het nachthok is deze luchtvochtigheid het meest ideaal bij een waarde van 50 – 70%

Ook is het mogelijk in de winterperiode de wanden van de volière af te dekken met glasplaten.

Diamantduifjes zijn niet winterhard en moeten vorstvrij overwinteren.

Dit is het beste mogelijk in een verwarmde binnenruimte waarin tenminste 10 tot 12 uur dag- of kustlicht aanwezig is en de temperatuur niet beneden de 15° C. komt.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Diamantduif is aanvullend onderstaand van toepassing:

In een grote volière of vlucht kunnen de duiven als koppel samen gehouden worden met bijvoorbeeld zebrevinken, spitsstaartamadines, geelbuikgorzen, Japanse meeuwen, Japanse nachtegalen en Chinese dwergkwartels.

De voorkeur gaat uit om zeker in het broedseizoen de vogels per koppel in een afzonderlijke vlucht te houden. Tijdens het broedseizoen willen de doffers nog wel eens agressief zijn naar soortgenoten toe.

Het fokken met de Diamantduif.

De Diamantduif is na een jaar broedrijp.

Het broedseizoen start, als buiten wordt gebroed, bij voorkeur vanaf maart en loopt tot september.

Als broedgelegenheid voldoet een duiven- nestschaal die op een plank is geplaatst. Met wat takjes maken de vogels daar zelf een nest in.

De duiven kunnen wel drie broedronden doen in een seizoen.

Per broedronde worden twee eieren gelegd. Bij de duiven die twee eieren leggen bestaat het broedsel meestal uit een doffer en een duivin. Een enkele keer zijn de jongen van hetzelfde geslacht.

De duiven broeden beurtelings zelf de eieren uit.

Na een broedtijd van 12 - 13 dagen komen de eieren uit. Het uitkomstpercentage ligt hoog, 100% is niet ongewoon.

De jongen worden door beide ouders groot gebracht. Het voer van het jong bestaat gedurende een aantal weken uit "melk" uit de krop.

In de periode tot aan de jeugdruï groeien de jongen goed op. Bij deze duiven is geen sprake van een opvallend sterftcijfer in die periode.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 1955, blz. 13 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, dec. 1998, blz. 537

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, april 2003, blz. 128

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Voeding, drinken en badwater.

De Diamantduif is een zaadetende duif.

Het basisvoer bestaat uit een standaard tortelduiven voer, vermengd met tropenzaad.

Daarnaast eet de Diamantduif ook graag fijn gesneden appel en groenvoer (andijvie, spinazie).

Ze zijn dol op wat universeelvoer met gedroogde rozijnen en larven.

Als zachtvoer wordt eivoer en universeelvoer verstrekt zoals dat door diverse fabrikanten wordt aangeboden.

Daarnaast kunnen ze beschikken over biergist en mineralen met houtskool en roodsteen. Ook is maagkiesel, kalk en grit ruim beschikbaar.

In de volièrës en vluchten wordt regelmatig een zandbad genomen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Diamantduiven die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Ze zijn door hun grootte niet geschikt om ze in een kleine kooi te trainen voor een tentoonstelling.

Zo kort mogelijk voor het inbrengen worden de ingeschreven vogels uitgevangen en in een kartonnen doos naar de tentoonstellingzaal gebracht. Daar wordt de vogel, zonder deze aan te raken, vrij gelaten in een kleine klapkooi. De duiven kunnen twee jaar als Eigen Kweek worden ingezonden.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Diamantduif is 4,0 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Diamantduif niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Diamantduiven als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevederling geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Diamantduif is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Diamantduiven enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of

vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Henk Visser, Clement Bonte, A.H. Spaak, fokkers van Diamantduiven .

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Diamantduiven, uitgave van de NBvV, 2020, blz. 4 e.v., opgesteld door de keurmeestersvereniging Tropische vogels en parkieten.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Gerhard Rosier, *Die Wildtauben der Erde*, Hannover, Uitg. M en H Schaper Alfeld, ISBN 3794401840

Matthew M. Vriends, Ph.D., *Doves, a Complete Pet Owner's Manual*, ISBN 081018559

Alois Munst en Josef Wolters, *Tauben, der Arten der Wildtauben*, Uitg. Josef Wolters, ISBN 3980150429

Will Silkens. *Colombina, Wild Pigeons and Doves*, ISBN 9080763411 (zonder tekst).

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links:

BirdLife International 2012. *Geopelia cuneata* . De IUCN Rode Lijst van bedreigde soorten. Versie 2014,2. < www.iucnredlist.org >.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Vredesduifje

2021, versie 1.2

NBvV code P. 34. 004.033

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Colombiformes = duifachtigen
Familie: Columbidae
Geslacht: Geopelia

Soort: **Geopelia placida placida**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten:

Geopelia c. papua

Geopelia c. clelandi

Land van herkomst:

Australië, Indonesië, Papua Nieuw Guinea.

Oorspronkelijk biotoop:

Natte graslanden, open bosgebieden en in stedelijke bebouwing.

Beschrijving vogel:

Het Vredesduifje heeft als synoniem: Goulds zebraduif. Het Vredesduifje is een vogelsoort met een grootte van 20 – 24 cm.

Er is geen onderscheid in kleur tussen de doffer en de duivin.

Het Vredesduifje heeft een grijs voorhoofd.

De kopbevedering wordt echter geleidelijk aan meer groenbruin naar de nek toe, die ook onduidelijk zwartachtig strepen heeft. De zijkanten van de nek zijn bleek geelbruin, en elke veer heeft drie zwarte, horizontale strepen aan het uiteinde. De bleke blauwe ogen van het Vredesduifje zijn dezelfde kleur als de omliggende huid.

De keel van het Vredesduifje is roze-grijs, net als de borst. Ook de borst heeft ook een gestreept tekeningpatroon. De buik en flanken zijn rood-roze van kleur.

De vleugels hebben bijna rechte pennen die grijsbruin zijn en zwart omzoomd met zwart,

De buitenste staartveren zijn zwart met witte tips, in vergelijking met de middelste pennen die grijsbruin zijn. De onderstaart dekveren zijn wit.

De pootkleur is rozerood.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoonosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor het **Vredesduifje** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹¹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Vredesduifje lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij duiven bekend zijn.

¹¹ Cie DE&W NBvV, *Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels"*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

Veel voorkomen ziekten bij duiven kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:
Virale aandoeningen
Bacteriële en mycotische aandoeningen
Parasitaire aandoeningen
Metabole en erfelijke aandoeningen
Traumatische aandoeningen

De duiven zijn gevoelig voor coccidiose, wormen en “het geel” (een mijt in de krop van de oudervogel), kan dodelijk zijn voor de jongen.
Benodigde medicijnen worden verkregen via de dierenarts.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor het Vredesduifje.

Vredesduifjes worden ondergebracht in een volière.

Deze volière of vlucht heeft bij voorkeur een afmeting van 300x100x200. Aan deze vlucht is een nachthok gekoppeld van 160x200x200 cm.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij voorkeur ook kunnen beschikken over een nachtverblijf dat droog, tocht en vorstvrij is en waarin de luchtvochtigheid ca. 60% bedraagt.

Ook is het mogelijk in de winterperiode de wanden van de volière af te dekken met glasplaten.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor het Vredesduifje is aanvullend onderstaand van toepassing:

In een grote volière of vlucht kunnen de duiven als koppel samen gehouden worden met bijvoorbeeld zebrovinken, spitsstaartamadines, geelbuikgorzen, Japanse meeuwen, Japanse nachtegalen en Chinese dwergkwartels.

De voorkeur gaat er naar uit om zeker in het broedseizoen de vogels per koppel in een afzonderlijke vlucht te houden. Tijdens het broedseizoen willen de doffers nog wel eens agressief zijn naar soortgenoten toe.

Het fokken met het Vredesduifje.

Het Vredesduifje is na twee jaar broedrijp.

Het broedseizoen start, als buiten wordt gebroed, bij voorkeur vanaf maart.

Als broedgelegenheid voldoet een duivennestschaal die op een plank is geplaatst.

Met wat takjes maken de vogels daar zelf een nest in. Ook een groot tralienest is bruikbaar.

De duiven kunnen wel drie broedronden doen in een seizoen.

Per broedronde worden twee eieren gelegd. Bij de duiven die twee eieren leggen bestaat het broedsel meestal uit een doffer en een duivin. Een enkele keer zijn de jongen van hetzelfde geslacht.

De duiven broeden beurtelings zelf de eieren uit.

Na een broedtijd van 12 - 13 dagen komen de eieren uit.
De jongen worden door beide ouders groot gebracht. Het voer van het jong bestaat gedurende een aantal weken uit "kropmelk".

In de periode tot aan de jeugdruï groeien de jongen goed op. Bij deze duiven is geen sprake van een opvallend sterftcijfer in die periode.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, okt. 1977, blz. 435 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Voeding, drinken en badwater.

Het Vredesduifje is een zaadetende duif.

Het basisvoer bestaat uit een standaard tortelduiven voer, vermengd met tropenzaad, onkruidzaad, kleine granen, graszaden.

Daarnaast eet het Vredesduifje ook graag fijn gesneden appel en groenvoer (andijvie, spinazie).

Ze zijn dol op wat universeelvoer met gedroogde rozijnen en larven.

Het eivoer en universeelvoer verstrekt zoals dat door diverse fabrikanten wordt aangeboden.

De duiven krijgen eenmaal per week multivitaminen in het drinkwater.

In de herfst en de winter 1x per week levertraan door het zaad.

Daarnaast kunnen ze beschikken over biergist en mineralen met houtskool en roodsteen.

Ook is maagkiesel, kalk en grit ruim beschikbaar.

In de volièrës en vluchten wordt regelmatig badwater geplaatst in open schalen.

Ze genieten ook van een regenbui.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Vredesduifjes die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Ze zijn door hun grootte niet geschikt om ze in een kleine kooi te trainen voor een tentoonstelling.

Zo kort mogelijk voor het inbrengen worden de ingeschreven vogels uitgevangen en in een kartonnen doos naar de tentoonstellingzaal gebracht. Daar wordt de vogel, zonder deze aan te raken, vrij gelaten in een kleine klapkooi. De duiven kunnen twee jaar als Eigen Kweek worden ingezonden.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volièrës worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn

gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortejaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor het Vredesduifje is 4,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor het Vredesduifje niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Vredesduiven als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij het Vredesduifje is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Vredesduiven enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Clement Bonte, fokker van Vredesduifjes.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Gerhard Rosier, *Die Wildtauben der Erde*, Hannover, Uitg. M en H Schaper Alfeld, ISBN 3794401840

Matthew M. Vriends, Ph.D., *Doves, a Complete Pet Owner's Manual*, ISBN 081018559

Alois Munst en Josef Wolters, *Tauben, der Arten der Wildtauben*, Uitg. Josef Wolters, ISBN 3980150429

Will Silkens. *Colombina, Wild Pigeons and Doves*, ISBN 9080763411 (zonder tekst).

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Geopelia placida*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Kuifkwartelduif

2021, versie 1.2

NBvW code P. 34. Geen code

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Colombiformes = duifachtigen
Familie: Colombidae = duiven
Geslacht: Geophaps

Soort: **Geophaps plumifera plumifera**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten:
Geophaps p. leucogaster
Geophaps p. ferruginea

Land van herkomst:

Australië

Oorspronkelijk biotoop:

Het oorspronkelijke biotoop zijn droge rotsachtige terreinen met zand en begroeid met spinifex gras, in de omgeving van water.

Beschrijving vogel:

De Kuifkwartelduif heeft als synoniem Spinifezduif.

De twee geslachten hebben bijna hetzelfde kleurtype. Betrouwbaar geslachtsonderscheid is bij deze soort via een DNA onderzoek vast te stellen.

De grootte is 19 – 23 cm. De snavel is zwart. De naakte oogring is rood, de iris oranje met een zwarte pupil. Het voorhoofd en de kruin is blauwgrijs. De oogteugel is rood en loopt door het oog tot aan de nek. Vanaf de snavel loopt een zwarte wenkbrauwstreep tot in de nek. Onder de snavelinplant bevindt zich een kleine zwarte bef die overgaat in een zwarte oogstreep onder de rode oogteugel.

Onder de zwarte bef is een witte keelvlek die over de wangstreep doorloopt tot de oorstreek. De oorstreek is grijs. Onder de wang- en oorstreek bevindt zich tot op de hals en nek een zwart veerveld.

Op het midden van de kop is een grote spitse bruine kuifbevedering aanwezig die in de uiteinde overgaat in een geelwitte kleur. De rug, stuit en bovenstaart dekveren zijn bruin. De hals en borst zijn bruin. Tussen de borst en buik is een smalle zwarte borstband aanwezig. De buik en onderlichaam zijn lichter bruin dan de borst.

De vleugeldekeren zijn bruin met een zwart-witte horizontale tekening. De vleugel- en staartpenen zijn zwart. De pootkleur is donder, met donkere nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Kuifkwartelduif**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluidende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹² van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

¹² Cie DE&W NBvV, *Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels"*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Kuifkwartelduif lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij duiven bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij duiven kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

De duiven zijn gevoelig voor coccidiose (ESB3-kuur), wormen (elke 2 maanden een wormkuur) en “het geel” (een mijt in de krop van de oudervogel, kan dodelijk zijn voor voor de jongen).

Beschikbare medicijnen worden verkregen via de dieren arts.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze onder auspiciën van de NBvV in 2016 is uitgegeven.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Kuifkwartelduif.

Kuifkwartelduiven moeten ondergebracht worden in betrekkelijke grote volières die voorzien zijn van voldoende beplanting waaronder ze zich wat kunnen verschuilen. Het zijn grondvogels die geen zitstokken gebruiken. Een goede droge zandbodem met wat graspollen is aan te bevelen.

Een volière van bijvoorbeeld 5 x 5 m biedt een goede huisvesting.

Ook kunnen ze ondergebracht worden in vluchten van ca. 4 m. lang en ca. 60 cm. breed.

De hoogte van een volière of vlucht moet tenminste 2 m. bedragen.

De volière of vlucht moet deels overdekt zijn. Aansluitend aan een volière of vlucht moet een verwarmd nachthok aangebracht zijn waarin de duiven droog en beschermt de nacht kunnen doorbrengen.

Ook het voer moet bij voorkeur in dit nachthok worden verstrekt.

Duiven verblijven graag buiten. We hebben als vogelliefhebber dan geen invloed op de temperatuur en de luchtvochtigheid.

In het nachthok is deze luchtvochtigheid het meest ideaal bij een waarde van 50 – 70%.

Kuifkwartelduiven zijn niet winterhard en moeten vorstvrij overwinteren.

Dit is het beste mogelijk in een verwarmde binnenruimte waarin tenminste 10 tot 11 uur dag- of kunstlicht aanwezig is.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Kuifkwartelduif is aanvullend onderstaand van toepassing:

In een grote volière kunnen meerdere duivinnen en doffers worden ondergebracht.

Maar in het broedseizoen ontstaat rivaliteit, ook tussen de ouderdieren.

Het is een agressieve soort die niet samen met een andere duivensoort gehouden kan worden.

In het broedseizoen wil het voorkomen dat de ouders de jongen in de steek laten. Het is dan aan te bevelen pleegouders in de vorm van b.v. Lachduiven bij de hand te hebben.

Het fokken met de Kuifkwartelduif.

De Kuifkwartelduif is na een jaar broedrijp.

Het broedseizoen start bij voorkeur in het voorjaar of in de zomer.

Als broedgelegenheid wordt vaak gekozen voor een kuiltje in de zandbodem.

Per broedronde worden twee eieren gelegd. In sommige gevallen kunnen 2 broedrondes doorlopen worden.

De ouderdieren broeden om beurten.

's Nachts en in de ochtend broedt de duivin . In de middag broedt de doffer.

Na een broedtijd van 17 dagen komen de eieren uit.

De jongen wordt door beide ouders groot gebracht. Het voer van het jong bestaat gedurende een aantal weken uit "melk" uit de krop.

In de periode tot aan de jeugdruï groeien de jongen goed op. Bij deze duiven is geen sprake van een opvallend sterftcijfer in die periode. Het komt

De in het voorjaar en in de zomer geboren jongen komen vlot door de rui.

Als de jonge vogel in het najaar is geboren, wil het wel gebeuren dat de rui stopt en in het voorjaar daarop weer doorgaat.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 1974, blz. 28 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juli. 1982, blz. 293

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 1984, blz. 32

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Kuifkwartelduif is een zaadetende duif.

Het basisvoer bestaat uit een standaard tortelduiven voer, vermengd met 1/3 kanariezaad.

Daarnaast eet de Kuifkwartelduif ook graag fijn gesneden appel en groenvoer (andijvie, spinazie).

Ze zijn dol op wat meelwormen, universeelvoer met gedroogde rozijnen en larven.

Als zachtvoer wordt eivoer en universeelvoer verstrekt zoals dat door diverse fabrikanten wordt aangeboden. In het najaar ook vuurdoorn – en vlierbessen.

De duiven krijgen eenmaal per week multivitaminen in het drinkwater.

In de herfst en de winter 1x per week levertraan door het zaad.

Daarnaast kunnen ze beschikken over biergist en mineralen met houtskool en roodsteen.

Ook is maagkiesel en grit ruim beschikbaar.

Deze voedingssupplementen worden verstrekt om het gebrek aan zonlicht te compenseren.

In de volières en vluchten wordt regelmatig badwater geplaatst in open schalen.

Ze genieten liever van een regenbui.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling

Kuifkwartelduiven die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Ze zijn door hun grootte niet geschikt om ze in een kleine kooi te trainen voor een tentoonstelling.

Zo kort mogelijk voor het inbrengen worden de ingeschreven vogels uitgevangen en in een kartonnen doos naar de tentoonstellingzaal gebracht. Daar wordt de vogel, zonder deze aan te raken, vrij gelaten in een grote klapkooi.

Identificatie en registratie

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Kuifkwartelduif is 7.0 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Kuifkwartelduif niet verplicht

Aanschaf

De aanschaf van Kuifkwartelduiven als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE

Bij de Kuifkwartelduif is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Kuifkwartelduiven enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren en het niet bestand zijn tegen een koude periode zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of

vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Gerhard Rosier, *Die Wildtauben der Erde*, Hannover, Uitg. M en H Schaper Alfeld, ISBN 3794401840

Matthew M. Vriends, Ph.D., *Doves, a Complete Pet Owner's Manual*, ISBN 081018559

Alois Munst en Josef Wolters, *Tauben, der Arten der Wildtauben*, Uitg. Josef Wolters, ISBN 3980150429

Will Silkens. *Colombina, Wild Pigeons and Doves*, ISBN 9080763411 (zonder tekst).

Links.

BirdLife International. 2014. *Geophaps plumifera*. The IUCN Red List of Threatened Species 2014: e.T22725173A40746831. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.dfkp.nl

Specifieke houderijrichtlijn Rode grondduif

2021, versie 1.2

NBvV code P. 34. 008.011

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Colombiformes = duifachtigen
Familie: Colombidae = duiven
Geslacht: Geotrygon

Soort: **Geotrygon montana montana**

Soorten/ondersoorten:

Er is een ondersoort:
Geotrygon m. martinica

Land van herkomst:

Antigua and Barbuda; Argentina; Barbados; Belize; Bolivia, Plurinational States of; Brazil; Cayman Islands; Colombia; Costa Rica; Cuba; Dominica; Dominican Republic; Ecuador; El Salvador; French Guiana; Grenada; Guadeloupe; Guatemala; Guyana; Haiti; Honduras; Jamaica; Martinique; Mexico; Montserrat; Nicaragua; Panama; Paraguay; Peru; Puerto Rico; Saint Kitts and Nevis; Saint Lucia; Saint Vincent and the Grenadines; Suriname; Trinidad and Tobago; Venezuela, Bolivarian Republic of; Virgin Islands, U.S.

Oorspronkelijk biotoop:

Het oorspronkelijke biotoop wordt gekend als dichtbegroeide wouden tot een hoogte van 2000 m.

Beschrijving vogel:

De Rode Grondduif heeft als synoniem: Bergkwartelduif en ook wel Rode Cuba Grondduif. Het verschil tussen de doffer en duivin is duidelijk herkenbaar in de kleur van de bevedering. Het is een kleine duif met een grootte van 20 cm.

De doffer:

De algemene lichaamskleur is roodbruin. De snavel is vleeskleurig met een donkere punt.

De oogring is bruinrood, de iris is bruinrood en de pupil zwart.

De kop is roodbruin, naar de nek toe zijn de grotere wordende kopveren donker omzoomd. De nek, rug en stuit zijn roodbruin met wat donker bruine omzoming aan de rand waardoor een schubtekening ontstaat.

Op de kop loopt vanaf de basis van de ondersnavel, onder het oog door lopend, een crème witte streep. De keel en hals zijn crèmewit. De borst en buik zijn lichter bruin dan het rugdek. Het onderlichaam is crèmewit.

De vleugeldekenveren zijn roodbruin. De vleugelpennen zijn zwartbruin met een donkerbruine omzoming. De staartpennen zijn roodbruin.

De poten zijn vleeskleurig met donkere nagels.

De duivin is zowel in de rug als borst en buik minder bruin dan de doffer. Het onderlichaam is crèmewit

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019..

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de Rode Grondduif

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹³ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

¹³ Cie DE&W NBvV, *Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels"*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

Gezondheid

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Rode Grondduif lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij duiven bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij duiven kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

De duiven zijn gevoelig voor coccidiose (ESB3-kuur), wormen (elke 2 maanden een wormkuur) en “het geel” (een mijt in de krop van de oudervogel, kan dodelijk zijn voor de jongen).

Beschikbare medicijnen worden verkregen via de dierenarts.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Rode Grondduif.

Grondduiven moeten ondergebracht worden in betrekkelijke grote volières die voorzien zijn van voldoende beplanting waaronder ze zich wat kunnen verschuilen.

Een volière van bijvoorbeeld 5 x 5 m biedt een goede huisvesting.

Ook kunnen ze ondergebracht worden in vluchten van ca. 4 m. lang en ca. 60 cm. breed.

De hoogte van een volière of vlucht moet tenminste 2 m. bedragen.

De volière of vlucht moet deels overdekt zijn. Aansluitend aan een volière of vlucht moet een nachthok aangebracht zijn waarin de duiven droog en beschut de nacht kunnen doorbrengen.

Ook het voer moet bij voorkeur in dit nachthok worden verstrekt.

Duiven verblijven het liefst buiten. We hebben als vogelliefhebber dan geen invloed op de temperatuur en de luchtvochtigheid.

In het nachthok is deze luchtvochtigheid het meest ideaal bij een waarde van 50 – 70%.

Grondduiven zijn niet winterhard en moeten vorstvrij overwinteren.

Dit is het beste mogelijk in een verwarmde binnenruimte waarin tenminste 10 tot 11 uur dag- of kustlicht aanwezig is.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Rode Grondduif is aanvullend onderstaand van toepassing:

In een grote volière kunnen meerdere duivinnen en doffers worden ondergebracht.

Maar in het broedseizoen ontstaat rivaliteit, ook tussen de ouderdieren.

Buiten het broedeizoen kunnen ze goed samen gehouden worden met bijvoorbeeld Bronsvleugelduiven.

Het fokken met de Rode Grondduif.

De Rode Grondduif is na een jaar broedrijp.

Het broedseizoen start bij voorkeur in het voorjaar of in de zomer.

Als broedgelegenheid voldoet een houten kistje met een bodemmaat van 15 x 20 cm, waarbij de wanden 8 cm. hoog zijn.

Het nest wordt wat slordig gemaakt. Om de eieren enige bescherming te bieden, is het aan te bevelen vilt of vloerbedekking op de bodem van het houten kistje te leggen.

Hierop wordt door de vogels een nest gemaakt van berkentakjes. De Rode Grondduif maakt ook wel een slordig nest op de grond.

Per broedronde worden twee eieren gelegd. Bij de duiven die twee eieren leggen bestaat het broedsel meestal uit een doffer en een duivin. Een enkele keer zijn de jongen van hetzelfde geslacht.

De duiven broeden beurtelings zelf de eieren uit.

's Nachts en in de ochtend broedt de duivin. In de middag broedt de doffer. Na een broedtijd van 15 dagen komen de eieren uit.

Het jong wordt door beide ouders groot gebracht. Het voer van het jong bestaat gedurende een aantal weken uit "melk" uit de krop.

In de periode tot aan de jeugdruï groeit het jong goed op. Bij deze duiven is geen sprake van een opvallend sterftcijfer in die periode.

De in het voorjaar en in de zomer geboren jongen komen vlot door de rui.

Als de jonge vogel in het najaar is geboren, wil het wel gebeuren dat de rui stopt en in het voorjaar daarop weer doorgaat.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, mei 1982, blz. 200 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Rode Grondduif is een zaadetende duif.

Het basisvoer bestaat uit een standaard tortelduiven voer, vermengd met $\frac{1}{3}$ kanariezaad. Daarnaast eet de Rode Grondduif ook graag fijn gesneden appel en groenvoer (andijvie, spinazie).

Ze zijn dol op wat meelwormen, universeelvoer met gedroogde rozijnen en larven.

Als zachtvoer wordt eivoer en universeelvoer verstrekt zoals dat door diverse fabrikanten wordt aangeboden. In het najaar ook vuurdoorn – en vlierbessen.

De duiven krijgen eenmaal per week multivitaminen in het drinkwater.

In de herfst en de winter 1x per week levertraan door het zaad.

Daarnaast kunnen ze beschikken over biergist en mineralen met houtskool en roodsteen.

Ook is maagkiesel en grit ruim beschikbaar.

Deze voedingssupplementen worden verstrekt om het gebrek aan zonlicht te compenseren.

In de volières en vluchten wordt regelmatig badwater geplaatst in open schalen.

Ze genieten liever van een regenbui.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Rode Grondduiven die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Ze zijn door hun grootte niet geschikt om ze in een kleine kooi te trainen voor een tentoonstelling.

Zo kort mogelijk voor het inbrengen worden de ingeschreven vogels uitgevangen en in een kartonnen doos naar de tentoonstellingzaal gebracht. Daar wordt de vogel, zonder deze aan te raken, vrij gelaten in een grote klapkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Rode Grondduif is 6.0 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Rode Grondduif niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Rode Grondduiven als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Rode Grondduif is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Rode Grondduiven enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of

vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Allard Noorman, fokker van Grondduiven.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Gerhard Rosier, *Die Wildtauben der Erde*, Hannover, Uitg. M en H Schaper Alfeld, ISBN 3794401840

Matthew M. Vriends, Ph.D., *Doves, a Complete Pet Owner's Manual*, ISBN 081018559

Alois Munst en Josef Wolters, *Tauben, der Arten der Wildtauben*, Uitg. Josef Wolters, ISBN 3980150429

Will Silkens. *Colombina, Wild Pigeons and Doves*, ISBN 9080763411 (zonder tekst).

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links:

BirdLife International 2012. *Geotrygon montana*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.dfkp.nl

Specifieke houderijrichtlijn Jamaica grondduif

2021, versie 1.2

NBvV code P. 34. 008.012

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Colombiformes = duifachtigen
Familie: Colombidae = duiven
Geslacht: Geotrygon

Soort: **Geotrygon versicolor**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten

Land van herkomst:

Jamaica.

Oorspronkelijk biotoop:

Subtropische en tropische vochtige bossen.

Beschrijving vogel:

De Jamaica Grondduif heeft als synoniem: Jamaica Kwartelduif

Het verschil tussen de doffer en duivin is onduidelijk herkenbaar in de kleur van de bevedering.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De duif is ca. 30 cm. groot.

De doffer:

De snavel is donkergrijs. De oogring is bruinrood, de iris is bruinrood en de pupil zwart.

Het voorhoofd is vanaf de snavelinplant zwart. De kopbevedering is vanaf het voorhoofd lichtgrijs, wat overgaat in crèmewit. In de nek vormt de lange kopbevedering een kuifachtige vorm. De wangstreek is geeloranje en loopt naar de oorstreek over in grijs.

De nek is grijs. De rugmantel heeft een purperachtige bronzen glans. De stuit en bovenstaart dekveren zijn groenpurper.

De hals, borst en buik zijn grijsblauw. De flanken en onderstaart dekveren zijn kastanjebruin. Het onderlichaam is roodbruin.

De kleine vleugeldekken zijn purperkleurig. De grote vleugeldekken zijn blauwachtig. De binnenste vleugelpennen zijn donkerblauw met een brede zwarte omzoming. De buitenste vleugelpennen zijn kastanjebruin. De staartpennen hebben een groene purperachtige kleur. De poten zijn vleeskleurig met donkere nagels.

De duivin heeft een minder diep bruin onderlichaam en onderstaart dekveren.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Near Threatened NT ver 3.1, 2012 = gevoelig.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Jamaica Grondduif**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹⁴ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

¹⁴ Cie DE&W NBvV, *Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels"*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Jamaica Grondduif lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij duiven bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij duiven kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

De duiven zijn gevoelig voor coccidiose (ESB3-kuur), wormen (elke 2 maanden een wormkuur) en “het geel” (een mijt in de krop van de oudervogel, kan dodelijk zijn voor de jongen).

Beschikbare medicijnen worden verkregen via de dierenarts.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Jamaica Grondduif.

Grondduiven moeten ondergebracht worden in betrekkelijke grote volières die voorzien zijn van voldoende beplanting waaronder ze zich wat kunnen verschuilen.

Een volière van bijvoorbeeld 5 x 5 m biedt een goede huisvesting.

Ook kunnen ze ondergebracht worden in vluchten van ca. 4 m. lang en ca. 60 cm. breed.

De hoogte van een volière of vlucht moet tenminste 2 m. bedragen.

De volière of vlucht moet deels overdekt zijn. Aansluitend aan een volière of vlucht moet een nachthok aangebracht zijn waarin de duiven droog en beschut de nacht kunnen doorbrengen.

Ook het voer moet bij voorkeur in dit nachthok worden verstrekt.

Duiven verblijven het liefst buiten. We hebben als vogelliefhebber dan geen invloed op de temperatuur en de luchtvochtigheid.

In het nachthok is deze luchtvochtigheid het meest ideaal bij een waarde van 50 – 70%.

Grondduiven zijn niet winterhard en moeten vorstvrij overwinteren.

Dit is het beste mogelijk in een verwarmde binnenruimte waarin tenminste 10 tot 11 uur dag- of kustlicht aanwezig is.

Sociaal en soortspecifiek gedrag

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Rode Grondduif is aanvullend onderstaand van toepassing:

In een grote volière kunnen meerdere duivinnen en doffers worden ondergebracht.

Ook het broeden in een kolonieverband is goed mogelijk. het zijn vredelievende duiven.

Het fokken met de Jamaica Grondduif.

De Jamaica Grondduif is na een jaar broedrijp.

Het broedseizoen start bij voorkeur in het voorjaar of in de zomer.

Als broedgelegenheid voldoet een houten kistje met een bodemmaat van 15 x 20 cm, waarbij de wanden 8 cm. hoog zijn.

Het nest wordt wat slordig gemaakt. Om de eieren enige bescherming te bieden, is het aan te bevelen vilt of vloerbedekking op de bodem van het houten kistje te leggen.

Hierop wordt door de vogels een nest gemaakt van berkentakjes. De Rode Grondduif maakt ook wel en slordig nest op de grond.

Per broedronde worden twee eieren gelegd. Bij de duiven die twee eieren leggen bestaat het broedsel meestal uit een doffer en een duivin. Een enkele keer zijn de jongen van hetzelfde geslacht.

De duiven broeden beurtelings zelf de eieren uit.

's Nachts en in de ochtend broedt de duivin . In de middag broedt de doffer.

Na een broedtijd van ca. 14 dagen komt de eieren uit.

Het jong wordt door beide ouders groot gebracht. Het voer van het jong bestaat gedurende een aantal weken uit "melk" uit de krop.

In de periode tot aan de jeugdruï groeit het jong goed op. Bij deze duiven is geen sprake van een opvallend sterftcijfer in die periode.

De in het voorjaar en in de zomer geboren jongen komen vlot door de rui.

Als de jonge vogel in het najaar is geboren, wil het wel gebeuren dat de rui stopt en in het voorjaar daarop weer doorgaat.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, nov. 1986, blz. 501.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. De eerste eigen gefokte vogel verscheen in 1984 op de tentoonstellingen.

Voeding, drinken en badwater.

De Jamaica Grondduif is een zaadetende duif.

Het basisvoer bestaat uit een standaard tortelduiven voer, vermengd met $\frac{1}{3}$ kanariezaad.

Daarnaast eet de Jamaica Grondduif ook graag fijn gesneden appel en groenvoer (andijvie, spinazie).

Ze zijn dol op wat meelwormen, universeelvoer met gedroogde rozijnen en larven.

Als zachtvoer wordt eivoer en universeelvoer verstrekt zoals dat door diverse fabrikanten wordt aangeboden. In het najaar ook vuurdoorn – en vlierbessen.

De duiven krijgen eenmaal per week multivitaminen in het drinkwater.

In de herfst en de winter 1x per week levertraan door het zaad.

Daarnaast kunnen ze beschikken over biergist en mineralen met houtskool en roodsteen.

Ook is maagkiesel en grit ruim beschikbaar.

Deze voedingssupplementen worden verstrekt om het gebrek aan zonlicht te compenseren.

In de volières en vluchten wordt regelmatig badwater geplaatst in open schalen.

Ze genieten liever van een regenbui.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Jamaica Grondduiven die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Ze zijn door hun grootte niet geschikt om ze in een kleine kooi te trainen voor een tentoonstelling.

Zo kort mogelijk voor het inbrengen worden de ingeschreven vogels uitgevangen en in een kartonnen doos naar de tentoonstellingzaal gebracht. Daar wordt de vogel, zonder deze aan te raken, vrij gelaten in een grote kistkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Jamaica Grondduif is 7.0 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Jamaica Grondduif niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Jamaica Grondduiven als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Jamaica Grondduif is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Jamaica Grondduiven enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld. Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Allard Noorman, fokker van Grondduiven.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Gerhard Rosier, *Die Wildtauben der Erde*, Hannover, Uitg. M en H Schaper Alfeld, ISBN 3794401840

Matthew M. Vriends, Ph.D., *Doves, a Complete Pet Owner's Manual*, ISBN 081018559

Alois Munst en Josef Wolters, *Tauben, der Arten der Wildtauben*, Uitg. Josef Wolters, ISBN 3980150429

Will Silkens. *Colombina, Wild Pigeons and Doves*, ISBN 9080763411 (zonder tekst).

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links:

BirdLife International 2012. *Geotrygon versicolor*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.dfkp.nl

Specifieke houderijrichtlijn Victoria kroonduif

2021, versie 1.2

NBvV code P. 34. Geen code

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Colombiformes = duifachtigen
Familie: Colombidae = duiven
Geslacht: Goura

Soort: **Goura victoria victoria**

Soorten/ondersoorten:

Er is een ondersoort:
Goura v. beccanii

Land van herkomst:

Indonesia; Papua New Guinea

Oorspronkelijk biotoop:

Laaglanden en vochtige bossen.

Beschrijving vogel:

De Victoria kroonduif heeft als synoniem: Waaiierduif.

De twee geslachten hebben hetzelfde kleurtype.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De grootte is ca 74 cm.

Er is geen kleurverschil tussen doffer en duivin. De algemene lichaamskleur is blauw.

De snavel is lang en loodgrijs met een lichtere punt. De iris is rood met een zwarte pupil.

De kopbevedering is blauw. Op de kop bevindt zich een kuif die is opgebouwd uit lange haarveren met aan het uiteinde een waaiervormige pluim. De veertjes van deze bevedering zijn blauw met een witte omzoming.

De nek, rug en stuit zijn blauw. De bovenstaart dekveren zijn blauw. De keel is blauw, de hals is iets lichter van kleur. De borst en buik zijn purper van kleur. Het onderlichaam is donkerblauw.

De vleugeldekenveren zijn blauw. De schouder dekveren zijn purper. De grote vleugeldekenveren zijn lichtblauw met een zwarte omzoming. De vleugelpennen zijn blauw. De staartpennen zijn lichtblauw met een witte lange omzoming.

Het loopbeen is wit geschubd. De tenen zijn vleeskleurig met lichte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en

zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);

d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De *Goura victoria victoria* staat op de CITES appendix II en op de Europese soortenlijst, bijlage B.

In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de laatste CITES richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Near Threatened NT ver 3.1, 2012 = gevoelig

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Victoria kroonduif**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹⁵ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart.

¹⁵ Cie DE&W NBvV, *Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels"*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Victoria kroonduif lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij duiven bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij duiven kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

De duiven zijn gevoelig voor coccidiose (ESB3-kuur), wormen (elke 2 maanden een wormkuur) en "het geel" (een mijt in de krop van de oudervogel, kan dodelijk zijn voor voor de jongen.

Beschikbare medicijnen worden verkregen via de dieren arts.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze onder auspiciën van de NBvV in 2016 is uitgegeven.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Victoria Kroonduif.

Kroonduiven moeten ondergebracht worden in betrekkelijke grote volières die voorzien zijn van voldoende beplanting waaronder ze zich wat kunnen verschuilen.

Een volière van bijvoorbeeld 5 x 5 m biedt een goede huisvesting.

Ook kunnen ze ondergebracht worden in vluchten van ca. 4 m. lang en ca. 60 cm. breed.

De hoogte van een volière of vlucht moet tenminste 2 m. bedragen.

De volière of vlucht moet deels overdekt zijn. Aansluitend aan een volière of vlucht moet een nachthok aangebracht zijn waarin de duiven droog en beschut de nacht kunnen doorbrengen.

Ook het voer moet bij voorkeur in dit nachthok worden verstrekt.

Duiven verblijven het liefst buiten. We hebben als vogelliefhebber dan geen invloed op de temperatuur en de luchtvochtigheid.

In het nachthok is deze luchtvochtigheid het meest ideaal bij een waarde van 50 – 70%.

Kroonduiven zijn niet winterhard en moeten vorstvrij overwinteren.

Dit is het beste mogelijk in een verwarmde binnenruimte waarin tenminste 10 tot 11 uur dag- of kunstlicht aanwezig is.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Victoria kroonduif is aanvullend onderstaand van toepassing:
In een grote voliëre kunnen meerdere duivinnen en doffers worden ondergebracht.
Maar in het broedseizoen ontstaat rivaliteit, ook tussen de ouderdieren.
Er zijn agressieve soorten als de Australische Kuifduif en de Kopernekduif alsmede de Guineaduij, die niet samen met een andere duivensoort gehouden kunnen worden.

Het fokken met de Victoria kroonduif.

De Victoria kroonduif is na twee jaar broedrijp.
Het broedseizoen start bij voorkeur in het voorjaar of in de zomer.
Als broedgelegenheid voldoet een houten kistje met een bodemmaat van 15 x 20 cm, waarbij de wanden 8 cm. hoog zijn.
Het nest wordt wat slordig gemaakt. Om het ei enige bescherming te bieden, is het aan te bevelen vilt of vloerbedekking op de bodem van het houten kistje te leggen.
Hierop wordt door de vogels een nest gemaakt van berkentakjes.

Jaarlijks hebben deze duiven één broedronde en wordt één ei gelegd.
De ouderdieren broeden om beurten.
's Nachts en in de ochtend broedt de duivin . In de middag broedt de doffer.
Na een broedtijd van 28 dagen komt het ei uit.
Het jong wordt door beide ouders groot gebracht. Het voer van het jong bestaat gedurende een aantal weken uit "melk" uit de krop.

In de periode tot aan de jeugdruï groeit het jong goed op. Bij deze duiven is geen sprake van een opvallend sterftcijfer in die periode.
De in het voorjaar en in de zomer geboren jongen komen vlot door de rui.
Als de jonge vogel in het najaar is geboren, wil het wel gebeuren dat de rui stopt en in het voorjaar daarop weer doorgaat.

Inventarisatie fokverslagen

Fokverslag in het archief van COM Nederland.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Victoria kroonduif is een vruchten, zaden en bessen etende duif.
Ze scharrelen het liefst over de grond.
Het basisvoer bestaat uit een standaard tortelduiven voer, vermengd met 1/3 kanariezaad.
Daarnaast eet de Victoria kroonduif ook graag vijgen, fijn gesneden appel en groenvoer (andijvie, spinazie).
Ze zijn dol op wat meelwormen, wormen, slakken en universeelvoer met gedroogde rozijnen en larven.
Als zachtvoer wordt eivoer en universeelvoer verstrekt zoals dat door diverse fabrikanten wordt aangeboden. In het najaar ook vuurdoorn – en vlierbessen.

De duiven krijgen eenmaal per week multivitaminen in het drinkwater.
In de herfst en de winter 1x per week levertraan door het zaad.
Daarnaast kunnen ze beschikken over biergist en mineralen met houtskool en roodsteen.
Ook is maagkiesel en grit ruim beschikbaar.

Deze voedingssupplementen worden verstrekt om het gebrek aan zonlicht te compenseren.

In de volières en vluchten wordt regelmatig badwater geplaatst in open schalen.
Ze genieten liever van een regenbui.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling

Victoria kroonduiven die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Ze zijn door hun grootte niet geschikt om ze in een kleine kooi te trainen voor een tentoonstelling.

Zo kort mogelijk voor het inbrengen worden de ingeschreven vogels uitgevangen en in een kartonnen doos naar de tentoonstellingzaal gebracht. Daar wordt de vogel, zonder deze aan te raken, vrij gelaten in een grote klapkooi.

Identificatie en registratie

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten omgehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is erop gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 18 mm. in stalen uitvoering

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

Voor ongeringde kroonduiven moet een administratie worden bijgehouden overeenkomstig de verplichting op basis van het Besluit natuurbescherming.

Ook de registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Victoria Kroonduif niet verplicht.

Aankoop en Verkoop

De aanschaf van Victoria kroonduiven als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Victoria kroonduif geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE

Bij de Victoria Kroonduif is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Victoria kroonduiven enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door A. Machielsen, fokker van Victoria kroonduiven.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Gerhard Rosier, *Die Wildtauben der Erde*, Hannover, Uitg. M en H Schaper Alfeld, ISBN 3794401840

Matthew M. Vriends, Ph.D., *Doves, a Complete Pet Owner's Manual*, ISBN 081018559

Alois Munst en Josef Wolters, *Tauben, der Arten der Wildtauben*, Uitg. Josef Wolters, ISBN 3980150429

Will Silkens. *Colombina, Wild Pigeons and Doves*, ISBN 9080763411 (zonder tekst).

Links.

www.dfkp.nl

BirdLife International. 2013. *Goura victoria*. The IUCN Red List of Threatened Species 2013: e.T22691874A48058086.<www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Grijskopduif

2021, versie 1.2

NBvV code P. 34.008.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Colombiformes = duifachtigen
Familie: Colombidae = duiven
Geslacht: Leptotila

Soort: **Leptotila plumbeiceps plumbeiceps**

Soorten/ondersoorten:

Er is een ondersoort:

Leptotila p. notia

Land van herkomst:

Belize; Colombia; Costa Rica; Guatemala; Honduras; Mexico; Nicaragua; Panama.

Oorspronkelijk biotoop:

Het oorspronkelijke biotoop wordt gekend als dichtbegroeide wouden tot een hoogte van 2000 m.

Beschrijving vogel:

De twee geslachten hebben hetzelfde kleurtype.

Betrouwbaar geslachtsonderscheid is bij deze soort via een DNA onderzoek vast te stellen.

De grootte is 25 cm.

De snavel is lang en zwart. De oogring is lichtrijns, de iris oranjebruin met een zwarte pupil.

De kopbevedering is grijs, iets blauw bewaasd en gaat lichtroze over in de nek, tot aan de lichtblauwe halsband die rondom loopt. De wang- en oorstreek zijn lichtroze. De rug en stuit zijn bruin.

De borst, flanken, buik en onderlichaam zijn crème wit.

De vleugeldekenveren zijn grijsbruin. De vleugel en staartpenen zijn donker bruin.

De pootkleur is rood met donkere nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen)

onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten

onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);

d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Grijskopduif**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹⁶ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Grijskopduif lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij duiven bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij duiven kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

¹⁶ Cie DE&W NBvV, *Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels"*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

Traumatische aandoeningen

De duiven zijn gevoelig voor coccidiose (ESB3-kuur), wormen (elke 2 maanden een wormkuur) en “het geel” (een mijt in de krop van de oudervogel, kan dodelijk zijn voor de jongen).

Beschikbare medicijnen worden verkregen via de dieren arts.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze onder auspiciën van de NBvV in 2016 is uitgegeven.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Grijskopduif.

Grondduiven moeten ondergebracht worden in betrekkelijke grote volières die voorzien zijn van voldoende beplanting waaronder ze zich wat kunnen verschuilen.

Een volière van bijvoorbeeld 5 x 5 m biedt een goede huisvesting.

Ook kunnen ze ondergebracht worden in vluchten van ca. 4 m. lang en ca. 60 cm. breed.

De hoogte van een volière of vlucht moet tenminste 2 m. bedragen.

De volière of vlucht moet deels overdekt zijn. Aansluitend aan een volière of vlucht moet een nachthok aangebracht zijn waarin de duiven droog en beschut de nacht kunnen doorbrengen.

Ook het voer moet bij voorkeur in dit nachthok worden verstrekt.

Duiven verblijven het liefst buiten. We hebben als vogelliefhebber dan geen invloed op de temperatuur en de luchtvochtigheid.

In het nachthok is deze luchtvochtigheid het meest ideaal bij een waarde van 50 – 70%.

Grijskopduiven zijn niet winterhard en moeten vorstvrij overwinteren.

Dit is het beste mogelijk in een verwarmde binnenruimte waarin tenminste 10 tot 11 uur dag- of kunstlicht aanwezig is.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Grijskopduif is aanvullend onderstaand van toepassing:

In een grote volière kunnen meerdere duivinnen en doffers worden ondergebracht.

Maar in het broedseizoen ontstaat rivaliteit, ook tussen de ouderdieren.

Er zijn agressieve soorten als de Australische Kuifduif en de Kopernekduif alsmede de Guineaduif, die niet samen met een andere duivensoort gehouden kunnen worden.

Het fokken met de Grijskopduif.

De Grijskopduif is na een jaar broedrijp.

Het broedseizoen start bij voorkeur in het voorjaar of in de zomer.

Als broedgelegenheid voldoet een houten kistje met een bodemmaat van 15 x 20 cm, waarbij de wanden 8 cm. hoog zijn.

Het nest wordt wat slordig gemaakt. Om de eieren enige bescherming te bieden, is het aan te bevelen vilt of vloerbedekking op de bodem van het houten kistje te leggen.

Hierop wordt door de vogels een nest gemaakt van berkentakjes.

Per broedronde worden twee eieren gelegd. In sommige gevallen kunnen 3 broedrondes doorlopen worden.

De ouderdieren broeden om beurten.

's Nachts en in de ochtend broedt de duivin . In de middag broedt de doffer.

Na een broedtijd van 19 – 20 dagen komen de eieren uit.

De jongen worden door beide ouders groot gebracht. Het voer van het jong bestaat gedurende een aantal weken uit “melk” uit de krop.

In de periode tot aan de jeugdruï groeit het jong goed op. Bij deze duiven is geen sprake van een opvallend sterftcijfer in die periode.

De in het voorjaar en in de zomer geboren jongen komen vlot door de rui.

Als de jonge vogel in het najaar is geboren, wil het wel gebeuren dat de rui stopt en in het voorjaar daarop weer doorgaat.

Inventarisatie fokverslagen

Fokverslag archief COM Nederland

Fokverslag archief NBvV

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Grijskopduif is een vruchten en zaadetende duif.

Het basisvoer bestaat uit een standaard tortelduiven voer, vermengd met 1/3 kanariezaad.

Daarnaast eet de Grijskopduif ook graag fijn gesneden appel en groenvoer (andijvie, spinazie).

Ze zijn dol op wat meelwormen, universeelvoer met gedroogde rozijnen en larven.

Als zachtvoer wordt eivoer en universeelvoer verstrekt zoals dat door diverse fabrikanten wordt aangeboden. In het najaar ook vuurdoorn – en vlierbessen.

De duiven krijgen eenmaal per week multivitaminen in het drinkwater.

In de herfst en de winter 1x per week levertraan door het zaad.

Daarnaast kunnen ze beschikken over biergist en mineralen met houtskool en roodsteen.

Ook is maagkiesel en grit ruim beschikbaar.

Deze voedingssupplementen worden verstrekt om het gebrek aan zonlicht te compenseren.

In de volièrtes en vluchten wordt regelmatig badwater geplaatst in open schalen.

Ze genieten liever van een regenbui.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling

Grijskopduiven die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Ze zijn door hun grootte niet geschikt om ze in een kleine kooi te trainen voor een tentoonstelling.

Zo kort mogelijk voor het inbrengen worden de ingeschreven vogels uitgevangen en in een kartonnen doos naar de tentoonstellingzaal gebracht. Daar wordt de vogel zonder deze aan te raken, vrij gelaten in een grote klapkooi.

Identificatie en registratie

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Grijskopduif is 6.0 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Grijskopduif niet verplicht

Aanschaf

De aanschaf van Grijskopduiven als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE

Bij de Grijskopduif is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Grijskopduiven enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door fam. A.J.M. van Zwol, fokkers van Grijskopduiven.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Gerhard Rosier, *Die Wildtauben der Erde*, Hannover, Uitg. M en H Schaper Alfeld, ISBN 3794401840

Matthew M. Vriends, Ph.D., *Doves, a Complete Pet Owner's Manual*, ISBN 081018559

Alois Munst en Josef Wolters, *Tauben, der Arten der Wildtauben*, Uitg. Josef Wolters, ISBN 3980150429

Will Silkens. *Colombina, Wild Pigeons and Doves*, ISBN 9080763411 (zonder tekst).

Links.

www.dfkp.nl

BirdLife International. 2012. *Leptotila plumbeiceps*. The IUCN Red List of Threatened Species 2012: e.T22690862A38946482.<www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Brilduifje

2021, versie 1.2
NBvV code P. 34. 004.035

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Colombiformes = duifachtigen
Familie: Columbidae
Geslacht: Metriopelia

Soort: **Metriopelia ceciliae ceciliae**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten:
Metriopelia c. obseleta
Metriopelia c. zimmeri

Land van herkomst:

Het westen van Peru, Bolivia en noord Chili.

Oorspronkelijk biotoop:

Rotsachtige, vlakke terreinen tot op een hoogte van ca. 3700 m.

Beschrijving vogel:

Het Brilduifje is een vogelsoort met een grootte van ca. 22 cm. , gemeten van snavelpunt tot staartpunt.

Er is weinig kleuronderscheid tussen de doffer en duivin.

De snavel is tamelijk lang, spits en zwart van kleur. De naakte oogring heeft een kleur die varieert van oranje naar oranjegeel. De oogring is afgesloten met een zwart bandje. De iris is rood met een zwarte pupil.

De kopbevedering is grijs. De rug is bruin beige met een lichte omzoming van de bevedering. De borst is lichtbruin met een rozerode waas, bij de doffer is dit duidelijke aanwezig dan bij de duivin. De buik en onderlichaam zijn geelbruin.

De vleugeldekveren en vleugelpennen zijn bruin beige met een brede witte omzoming.

De duim vleugelpennen zijn zwart. De staartpennen zijn donkerbruin tot zwart met een witte omzoming.

De pootkleur is vleeskleurig met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor het **Brilduifje** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluidende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹⁷ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Brilduifje lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij duiven bekend zijn.

¹⁷ Cie DE&W NBvV, *Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels"*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

Veel voorkomen ziekten bij duiven kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

De duiven zijn gevoelig voor coccidiose, en “het geel” (een mijt in de krop van de oudervogel, kan dodelijk zijn voor de jongen).

Beschikbare medicijnen worden verkregen via de dierenarts.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor het Brilduifje.

Brilduifjes worden ondergebracht in een volière.

De duifjes kunnen ook gehuisvest worden in een binnenkooi van b.v. 200x100x100

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

Brilduifjes zijn winterhard. Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd.

Brilduifjes hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste het natuurlijke aantal daglichturen krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

Een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor het Brilduifje is aanvullend onderstaand van toepassing:

In een grote volière of vlucht kunnen de duiven als koppel samen gehouden worden met bijvoorbeeld zebrovinken, spitsstaartamadines, geelbuikgorzen, Japanse meeuwen, Japanse nachtegalen en Chinese dwergkwartels, Het is niet aan te raden meerdere koppels brilduifjes gelijktijdig in dezelfde volière onder te brengen.

De voorkeur gaat uit om zeker in het broedseizoen de vogels per koppel in een afzonderlijke vlucht of kooi te houden. Tijdens het broedseizoen willen de doffers nog wel eens agressief zijn naar soortgenoten toe.

Het fokken met het Brilduifje.

Het Brilduifje is na anderhalf jaar broedrijp.

Het broedseizoen start, als buiten wordt gebroed, bij voorkeur vanaf juni/juli.

Brilduifjes zijn holenbroeders. Een dicht nestkastje met afmetingen van 18 x 12 x 12 cm is voldoende. het invlieggat is dan 8 cm. Het deksel ligt los op het nestkastje om inspectie mogelijk te maken. De duiven kunnen twee broedronden doen in een seizoen.

Per broedronde worden twee eieren gelegd. Bij de duiven die twee eieren leggen bestaat het broedsel meestal uit een doffer en een duivin. Een enkele keer zijn de jongen van hetzelfde geslacht.

De duiven broeden beurtelings zelf de eieren uit. De doffers vaak 's middags.

Na een broedtijd van 13 - 14 dagen komen de eieren uit.

De jongen worden door beide ouders groot gebracht. Het voer van het jong bestaat gedurende een aantal weken uit "kropmelk".

In de periode tot aan de jeugdruï groeien de jongen goed op.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, febr. 1993, blz. 52

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juli 2004, blz. 239

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

Het Brilduifje is een zaadetende duif.

Het basisvoer bestaat uit een standaard tortelduiven voer, vermengd met tropenzaad.

Daarnaast eet het Brilduifje ook graag fijn gesneden appel en groenvoer (andijvie, spinazie).

Ze nemen ook universeelvoer met gedroogde rozijnen en larven.

Als zachtvoer wordt eivoer en universeelvoer verstrekt zoals dat door diverse fabrikanten wordt aangeboden.

Daarbij kunnen ze beschikken over biergist en mineralen met houtskool en roodsteen.

Ook is maagkiesel, kalk en grit ruim beschikbaar.

In de volièrës en vluchten wordt regelmatig een zandbad genomen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Brilduifjes die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Ze zijn door hun onrustig karakter moeilijk geschikt om ze in een kleine kooi te trainen voor een tentoonstelling.

Zo kort mogelijk voor het inbrengen worden de ingeschreven vogels uitgevangen en in een kartonnen doos naar de tentoonstellingzaal gebracht. Daar wordt de vogel, zonder deze aan

te raken, vrij gelaten in een kleine klapkooi. De duiven kunnen drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières wordt gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor het Brilduifje is 4,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor het Brilduifje niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Brilduifjes als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt. Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij het Brilduifje is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Brilduifjes enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Gerhard Rosier, *Die Wildtauben der Erde*, Hannover, Uitg. M en H Schaper Alfeld, ISBN 3794401840

Matthew M. Vriends, Ph.D., *Doves, a Complete Pet Owner's Manual*, ISBN 081018559

Alois Munst en Josef Wolters, *Tauben, der Arten der Wildtauben*, Uitg. Josef Wolters, ISBN 3980150429

Will Silkens. *Colombina, Wild Pigeons and Doves*, ISBN 9080763411 (zonder tekst).

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Metriopelia ceciliae*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Bijlage A

Huisvestingsmatrix voor vogels uit cluster 8a

Duiven en tortels

Grootte van de vogel	Jaarcyclus	Huisvesting systeem	Aantal vogels
	Rustperiode	Buitenvolière met nachthok Buitenvlucht met nachthok Binnen volière Binnen vlucht Inclusief broedblokken die ook gebruikt worden als slaapnesten Vluchtkooi 120 x 100 x 80 cm.	
	Voorbereiding broedseizoen	Het aanbrengen van nestkastjes of broedblokken in de volière, vlucht of nachthok.	
	Broedseizoen	Nestgelegenheid in vluchten, volières en aangebouwde nachthokken.	
	Rustperiode Incl. ruiperiode	In volière, vlucht of vluchtkooi	
	Voorbereiding deelname aan evenementen	Kooi 200x100x100 cm. of kleine volière	
	Deelname aan tijdelijke evenementen	Voorgeschreven Tentoonstellingskooi	
	Rustperiode	Zie start matrix	

Duiven en tortels worden gehouden in volières en vluchten met, bij voorkeur, een aangebouwd nachthok.

Ter voorbereiding op de deelname aan een tijdelijke tentoonstelling worden de vogels ondergebracht in grote kooien of in binnenhuis opgestelde kleine volières.